

Suv. Valst. kariuomenė traukiasi iš Mexikos

Austrai stumia italus atgal

Kaikuriose vietose jau iki Austrijos-Italijos rubežiaus atvarė

SUV. VALSTIJŲ KARIUOMENĖ TRAUKIASI IŠ MEXIKOS.

EL PASO, Texas, geg. 19. — Eina gandas, kad šestasai Suv. Valstijų kariuomenės regimentas apleidęs Dublano stovyklą 3 dienos atgal ir einąs Columbus linkui. Be to, sakoma, dešimtas regimentas, stovėjęs Namiungui, keliaująs taipgi žiemų linkui, parubėžin.

IS ITALIJOS FRONTO.

LONDONAS, geg. 19. — Naujas užpuolimas austrų judėjimas Italijos fronte tęsiasi. Ir nors italai atkakliausia laikosi prieš spaudžiančius juos austrus, jie vienok kaikuriose vietose turėjo pasitraukti net iki pozicijų, prirengtų ant Italijos-Austrijos rubežiaus. Ir austrai skelbia, kad mušio linija neužilgo persikels į Italijos valstybės žemę. Tvirtinama, kad siaučiantis dabar Italijos fronte mušiai yra žiauriausi visų mušių, kurie tik nuo pradžios karės buvo šiame apskrityje.

PRIĖMĖ SUMANYMĄ PADIDINTI SUV. VALSTIJŲ LAIVYNA.

WASHINGTONAS, geg. 19. — Suv. Valstijų kongreso komisija rupinimuisi kariškuoju šalies laivyno priėmė sekretorius Daniels pasiūlytą programą ir nutarė rekomenduoti kongresui užtvirtinti sumanyimą, kad būtų pastatyta 1917 metais penki šarvuotieji laivai, kiekvienas po \$20-433,531 vertės, keturi žvalgiai kruizeriai, dešimts torpedinių laivų, vieną ligonbutinį laivą, vieną laivą aliejaus gabenimui ir vieną laivą amunicijos gabenimui ir 20 submarinų. Šitas sumanymas bus paduotas svarstyti kongresui ateinančią savaitę.

DARBDAVIAI ORGANIZUOJASI KOVAI PRIEŠ DARBININKUS.

NEW YORKAS, geg. 19. — Amerikos pramonininkų asociacija savo paskutiniame posėdyje priėmė sumnyimą suorganizuoti visos Amerikos pramonininkų asociaciją. Sumanytojai tikisi intraukti į visus savininkus bosus, pas kuriuos dirba daugiau kaip 8,000,000 darbininkų. Viena svarbiausių uždavinių sumanytos asociacijos turės būti bendra savininkų kova prieš darbininkų organizaciją — Amerikos Darbo Federaciją.

PASKENDO VOKIEČIŲ TORPEDINIS LAIVAS. COPENHAGEN, geg. 18. — Iš Malmo pranešama, kad ties Falsterbo, Švedijos, nuo minos paskendo vokiečių torpedinis laivas. Visi, apart vieno, jurininkai išgelbėti.

DAR APIE AIRIJOS REVOLIUCIJĄ.

LONDONAS, geg. 19. — Nemažai pinigų, skirtų revoliucijos reikalams, Airijon atplaukė iš Amerikos. Vienan tik Dublinan tam tikslui, kaip manoma, buvo prisiūsta įvairiu laiku apie 16,000 svarų sterlingų. Tie pinigai išimta iš bankų praėjusių balandžio mėnesį.

Toliaus, policijos apskaitliavimu, revoliucijai kilus, revoliucionieriai turėję 1,800 šautuvų. Dubline jų buvę 825. Be to įvairiose vietose rasta eksploduojančios medegos.

AMERIKIETIS NUBAUSTAS SĄRYSYJE SU AIRIJOS REVOLIUCIJA.

LONDONAS, geg. 19. — Jeremiaš Lynch (iš New Yorko) tapo pripažintas kariškojo teismo kaltu dalyvavime Airijos revoliucijoje Dubline. Tik dar nepatirta, kokia bausmė jam liko paskirta.

VOKIETIJA JIESKO SUV. VALSTIJŲ UŽUOJAUTOS.

WASHINGTONAS, geg. 19. — Vokietijos užrubežinių reikalų ministeris von Jagow per Vokietijos pasiuntinį Washingtone visiems Vokietijos konsuliams Suv. Valstijose atsiuntė instrukcijas, kad visi jie stengtųsi prisilaikyti Suv. Valstijų įstatymų reikalavimų ir nedarytų jokių priešingų joms intrigu.

Manoma, kad Vokietija tuo metu nori įgyti Suv. Valstijų gyventojų prielankumą, kuris ypač jai reikalingas bus taikos derybose.

NAUJOS VOKIEČIŲ ATAKOS PRIE VERDUŲ ATMUŠAMOS.

PARYZIUS, geg. 19. — Naujos pasibaisėtinos vokiečių atakos prie kalvos 304 atmuštos su didžiausiais nuostoliais užpuolėjams.

PASKANDINTA 3 VOKIEČIŲ LAIVAI IR 1 FRANCUZŲ.

LONDONAS, geg. 19. — Bėgiu pastarųjų 24 valandų paskandinta trys vokiečių laivai. Zuvo jie nuo talkininkų pojurinių laivų.

Vokiečių laivus Kolgair Bianca torpedavo pojurinis laivas, manoma rusų, prie Švedijos salos Landsort, Baltikos juroje. Vokiečių laivas Hera paskandintas taipgi Baltiko juroje. Naujienos 6 — A.J.

Laivą Hera paskandino anglų submarinas. Anglai davė užtektinai laiko vokiečiams apiešti savo laivą.

Baltiko juroje veikia daug anglų pojurinių laivų. Pranešama taipgi, jog paskandintas ir francuzų laivas Mira.

KETURI MĖNESIAI KALĖJIMO UŽ GEORGE WASHINGTONO APSMEIZIMĄ.

TACOMA, Wash., geg. 19. — Paul H. Haffer, jaunas žmogus, gyventojas šito miesto, nuteistas 4 mėnesiams kalėjiman. Jisai parašė stripsnį, kuriame apšmeiziamas George Washington.

LONDONAS, geg. 19. — Anglijos jurių ministerija sutiko užmokėti 13,000 dolerių už suželdimą amerikiečių kompanijos laivo.

EAST PRAY, Wis., geg. 19. — Nimirus Grace Carneth ir josios kudiškiu Milwaukee špitolėje, 200 Troy miestelio gyventojų prispyrė Barney Warda, mirusios vyrą, apiešti miestelį. Ward'as apsievdė su Grace Carneth jai mirštant.

DU ANGLŲ AVIATORIAI UŽSIMUŠĖ.

LONDONAS, geg. 19. — Leutenantas Selwyn ir leut. Bate-man užsimušė. Gosporte, kuri randasi netoli miesto Portsmouth nupuolus jų aeroplanams ant žemės iš augstumos 1,000 pėdų. Priežastis to atsitikimo neįstirta.

SIR ROGER CASEMENT'O TEISMAS BIRŽELIO MĖNESYJE.

LONDONAS, geg. 19. — Pasi-baigus prisiengiamajam Sir Roger Casement bylos nagrinėjimui, paskelbta, kad tikrasis jo bylos perkratinėjimas prasidės pradžioje birželio.

INDIANA HARBOR, Ind., gegužio 18. — Inland Steel Company kovo mėnesyje šių metų turėjo gryno pelno 1,000,000 dolerių. Praėjusiais metais jį tą mėnesį turėjo tik 800,000 dolerių.

FRANCIJA JAU ISLEIDO KARĖ REIKALAMS \$10,500,000,000.

PARYZIUS, geg. 19. — Pasak pranešimo, išduoto Francijos parlamente, nuo karės pradžios iki šių dienų francuzams karė kaštavo jau \$10,500,000,000.

Karės ministerija trečiam terminui vėl pareikalavo \$1,578,170,000.

Surinkimui tokių milžiniškų sumų tik vien karės reikalams uždėta nauji mokesčiai ant gyventojų įplaukų ir nejudinamojo turto. Taip, pavyzdžiui padidinti mokesčiai nuo įplaukų 2, 5 nuošimčiais, padvigubinta takšos ant namų ir biznių, naujos takšos ant šunų ir t.t.

BERLINAS, geg. 19. — Vokietijos maisto ministeriu-diktatoriui, spėjama, bus paskirtas von Waldow.

WASHINGTONAS, geg. 19. — Valstybės sekretorius Lansing neiseina iš namų — serga. Serga jis lengvai ir už dienos kitos vėl imsis už dalykų pildymo.

CARRANZOS ULTIMATUMAS SUV. VALSTIJOMS.

WASHINGTONAS, geg. 19. — Žinios iš ištikimų šaltinių pasiekia Washingtoną, kad buk Carranza, Mexikos prezidentas, tariasi su savo patarėjais pasiūsti Suv. Valstijoms ultimatumą, idant Suv. Valstijų kariuomenė būtų ištraukta iš Mexikos.

50,000,000 DOLERIŲ KOVAI SU POTVYNAIS.

WASHINGTONAS, geg. 18. — Kongrese praėjo bilius, skirian-tis Mississippi ir Sacramento upių pagerinimui \$50,000,000. Mississippi upės pagerinimo reikalams skiriama 45,000,000 dolerių, o Sacramento — 5,600,000. Tasai bilius dabar eis da senatan.

NEW YORKAS, geg. 19. — National Association of Manufacturers (šalies pramonininkų asociacijos) prezidentu išrinktas ketvirtam terminui pulkininkas Herold Pope (Hartford, Conn.).

OMAHA, geg. 19. — Mirė Mrs. Richer Murray po operacijos, padarytos prie gimdymo. Jos trys užgimę kartu kudiškai visi sveiki.

COLUMBUS, Ohio, geg. 19. — Ohio nacionalė gvardija, susidedanti paprastu laiku iš 8 tūkstančių vyrų, gubernatoriaus Willis paliepu padidinta iki 9,250 ypatų.

PANAMOS KONSERVATORIAI PRAŠO SUV. VALST. PAGELBOS.

PANAMA, geg. 19. — Konservatyvės partijos vadas ir kiti šeši "žymesni" panamiečiai telegrafavo Suv. Valstijų sekretoriui Lansing'ui, kad rinkimai prezidento čia joku būdu ramiai nepraeis be Suv. Valstijų priežiūros ir kad jų gyvasčiai grėšias pavojus iš valdžios pusės.

VOKIEČIAI ATMUŠĄ FRANCUZŲ UŽPUOLIMUS.

BERLINAS, geg. 19. — Vokiečių oficialis pranešimas sako: "Tris paskesnės francuzų atakos prieš mūsų pozicijas apie kalvą 304 atmuštos anksti šį rytą. Besitraukdami priešai turėjo labai didelių nuostolių, kadangi pateko atvirame lauke mūsų ugnies veikimui." Vokiečiai pažymi, kad šias pastarąsias atakas darė naujai atvykusioji iš Afrikos divizija, kuri susidėjo iš francuzų baltveidžių ir juodukų kareivių.

PERMAINOS SUV. VALSTIJŲ LAIVYNO VIRŠININKŲ TARPE.

WASHINGTONAS, geg. 19. — Permainos Suv. Valstijų laivyno viršininkų tarpe, apie kurias pirm kieklaiko paskelbė laivyno sekretorius Daniels, bus tokios, kad admiras Fletcher, vyriausias Atlantiko laivyno komandierius, pasitrauks iš savo vietos, o admiras Dewitt Coffman, komandierius vienos divizijos, liks paskirtas vice-admirolu laivyno. Vice gi admiras Henry T. Mayo užims vietą vyriausiojo laivyno komanduojo. Permainos įvyks 19 d. birželio.

REIKALAUJA ATIDĖTI PREZIDENTO RINKIMUS.

SANTO DOMINGO, geg. 19. — W. W. Russel, Suv. Valstijų ambasadorius Santo Domingoje, kreipėsi Washingtonan į kongresą, reikalaujamas, kad Santo Domingo respublikos prezidento rinkimai būtų atidėti iki tam laikui, kada visoje respublikoje įvyks ramumas.

CHICAGOJE, geg. 19. — Chicagietis Petras Bukovskis (lenkas) gavo pranešimą iš Washingtono, kad jisai yra paskirtas sekretoriumi prie Suv. Valstijų pirklybos pasiuntinio Petrograde, dr. W. C. Huntington'o.

PHILADELPHIA, Pa., geg. 19. — Eina gandas, kad Anglijos atstovai jau baigia derybas su Westinghouse'o firma delei padirbimo čia jiems 3,000,000 šautuvų.

FRANCIJOS FRONTAS.

PARYZIUS, geg. 19. — Francuzai šturmu paėmė stipriai sudrutintą vokiečių fortą šiaur-ryčiuose nuo kalvos 304. Tai atsitiko 3 val. vakar ryte. Tuo pačiu laiku jie paėmė ir vokiečių tranšėją prie kalvos 287. Be to, jie atmušė stiprią vokiečių ataką šiaur-vakariuose nuo Verduno. Atakavimas tęsėsi visą naktį.

Aviatoriai iš abiejų pusių veikė taipgi visą naktį. Vokiečių aviatorių eskadronai bombardavo Luneville, Epinal ir Belforte. Bet nuostolių tiems miestams padarė mažai. O francuzų aviatoriai numetė 80 bombų ant vokiečių tvirtovės Metz ir ant Sablons geležinkelio stoties.

RUMUNIJOS-AUSTRIJOS PIRKLYBINĖ SUTARTIS.

BUCHARESTAS, geg. 19. — Pasirašyta po sutartim, atnaujinančia Rumunijos-Austrijos pirklybą, nežiurint to, kad talkininkai dėjo visas savo pastangas neuoti padaryti ją.

NEW YORKAS, geg. 19. — Suv. Valstijų maršalka McCarthy pranešė, kad apkaltintasai teismu blogomis užmačiomis prieš Suv. Valst. Vokietijos leutenantas Robert Fay, šandie bus nugabentas į Atlantą kalėjimą. Čia jisai, jei bausmė nebus jam sumažinta, turės pasilikti 8 metus.

CHICAGOJE, geg. 19. — Prasiđėjusios kalbos apie taiką atsiliepė ant kviečių kainų biržoje — jos žymiai nupuolė.

GIBSTOWN, N. J. Baisi eksplozija parako dirbtuvėje.

Panedėlyje, geg. 15 d., parako dirbtuvėje įvyko baisi eksplozija, kurioje žuvo apie 15 darbininkų ir suviršum 100 sužeista. Užmūstųjų tikros skaitlinės negalima paduoti, nes likusius dar tik ryto eisime imti lauk.

Nežinau, ar gal būti baisesnė regykla ant karės lauko...? Aš stebuklingai išlikęs gyvas ir matydamas, kad jokios tvarkos nėra, nes 2 superintendantai žuvo ir niekas neina pagalbon sužeistiesiems, — pasiprašiau kelis bendrus ir ėmėme gelbėti. Vienas su puse galvos mirė ant mūsų rankų. Mano širdis dalaikė iki nunešėme 3 negyvėlius, bet kuomet priėjome prie į šmotas sudraskytų žmonių — apalpaui ir, tarsi beprotis, pradėjau bėgioti. Atsipeikėjau tik tada, kada mane vienas pažįstamas vaikinąs nutvėrė už rankos ir paklausė: "Ar dar gyvas esi, drauge?"

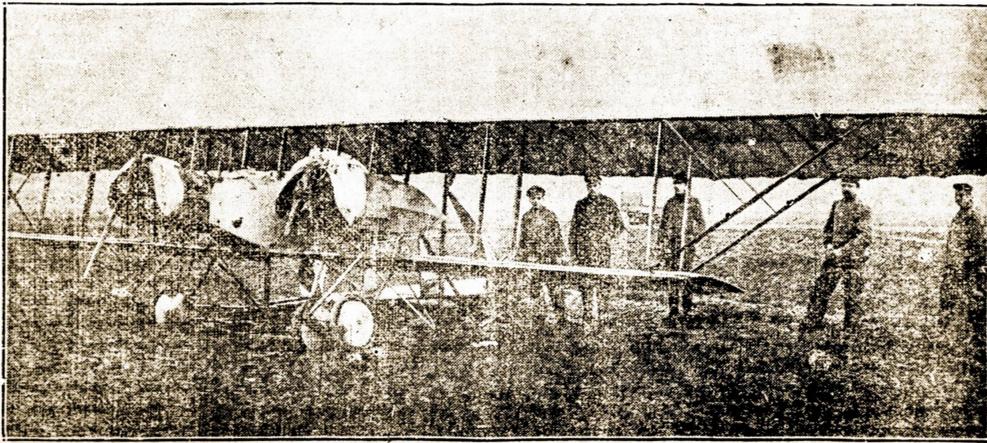
Eksplozija sugriovė virš 20 aplinkui stovinčių namų, kuriuose darbininkai dirba. Daktariškos pagalbos ilgai nebuvo, nes bijojo, kad gaisrui kilus būtų daugiau eksplozijų. Darbininkai gelbėjo draugus. Gelbėjo, kaip kas mokėjo, ar išmanė. Lietuvių, manau, nedaug žuvo.

Vėliaus pranešiu plačiau apie visą dalyką ir apie priežastį eksplozijos bei visą tvarką, kokia buvo ir kokia turėjo būti.

Senas Vincas.

ORAS

Chicagoje ir apilinkėse. — Giedra; mažą permaina temperaturoje; silpni vėjai iš šiaurvakarių pusės. Temperatura vakar žemiausia 47, augščiausia 61.

Orlaivis, prirengtas skridimui.

Jūs Nedarote Labdarystės

Labdarystės mąstymai sklandant negododame, nes jie apskritai veidmaininga, tačiau šie mąstymai priėmė ir nepavėgė. Šie mąstymai ir jo pasekmės. Vienas iš jų — mas socialistų iš viso būdingi dėl labdarinių darbininkų klesai. Socialistas kovoją už darbo vandenų sutrumpinimą, už didesnes algas darbininkams ir kitas pagerinimus; galbūt, jis kovoją už pilną darbinių darbininkų pasiliuosavimą. Jis veda propagandą, agituoja, organizuoja darbininkus jų pačių gerovei ir pasiliuosavimui ir ekonomiškos vergijos. Tuo laiku, kada sutartai jo draugų darbininkų prisivisai neprisideda prie to, kas yra arba yra jai priešinga, socialistas dirba už viską, kas joms naudingą darba. Iš viso, kad socialistas yra didelis labdaris, jei deda tokį pasiūlymą ir vargų kovoj su kapitalu.

Tiesa, esama tam tikrų ir augštesnius mokslus užduodusių ir gerą gyvenimą turinčių socialistų, kurie socialistais liko dėl pasišventimo kovot prieš neteisybę. Jie mato prie ko veda kapitalizmas ir jog socializmas yra neišvengtinis; mato jie darbininkus viską padarant ir tvarkant, vienok skurde ir jo žiauriose pasekmėse gyvenant; jie matokapitalizmą darant dolerius iš žmogaus gyvasių, sveikatos, šeimynos, doros ir kitko, — todėl jie dirba, kad greičiau galų padarius tokiai tvarkai. Aiškūs žinojimas dalykų ir žmoniškumas verčia juos but socialistais, nors jie ir galėtų jais nebūti. Čia hg ir yra tulas labdarystės laipsnis, vienok gilesnis jos studijavimas parodo, jog tai nėra labdarystė — jog ir tokie socialistai rengia geresnę ateitį patį sau ir kitim.

Bet paimkime grupus proletarus darbininkus, nežinint kokį darbą jie nedirbtų. Jiems kitokios išėigos iš ekonomiškos vergijos nėra, kaip tik pykdimus socializmą. Tiesa, vienam iš tukstančių pasiseka jeit j biznį ir prisiekt, bet veik kiekvienas prie to stengiasi, tačiau nupuoia. Jeigu visi turi omenį j kiek nors susitaupyt ir jeit j biznį, tai kuris laimės, jei mato me veik visus darbininkus pasiliektan skurdžiais iki senatvės? Trustai neduoda daug uždirbti mažam biznieriui, todėl jis nepralobs arba j tulį laiką iš biznio išspirtas. Augštesni mokslą irgi tik kažin keintus darbininkas gali pasiekti. Jeigu tėvai leidžia vieną vaiką j mokslą, tai kitus tankiai j kapus palydi del maisto stokos, persidirbimo, oro stokos ir kitko, kad būtų is ko broli ar seserj leis j mokslą. Neretai patįs tėvai be loko miršta del skurdo, padidėjusi vaika leidžiant j mokslą. Tie darbininkai, kurie patįs lanko mokyklą iš savo uždarbio retai kiek ligiau pagyvena mokslą užbaigę arba miršta da nebaigę, nes turi skursti ir sveikatai užkentai. Tad argi gali darbininkas tikėtis, kad jis galės užbaigti augštesnius mokslus ir turės gerą gyvenimą ir prie šios tvarkos?

Randasi tokių geradarių, kurie pataria darbininkams mokintis amatų ir tuomi jie pageršia savo buvį. Ant to reikia pasakyti, kad amatai dabar geri tik ant trumpo laiko ir tik ant trumpo laiko ir tik mažam darbininkų skaitliui. Įvedamos yra mašinos ir kitokie mechaniški prietaisai, kuriais atliekama tokie darbai, kuriems vakar reikėjo metais išsilavinusių amatininkų. Antra, kaip greitai kokis amatas da kiek geriau apmokamas, taip greit didelis skaitlius darbininkų greičiai už jo ir atsivanda jame didelis bedarbių skaitlius, kurį numuša dirbančiųjų algas žemiausiai, nes nori gauti darbą tame amate, kurį išmoko. Juk jau daugelis audejų, siuvėjų ir kurpių vos po 7—8 dol. j savaitę beudirba. Tie amatai, kurie

šandien išodo apmokami ir del kurių išmokimo reikia daug loko ir išleist visus sutu pytu skaitlius, rytoj gali likti prastai apmokami arba nereikalingi. O kas to nežino, kad po išmokimo amato, kada sugaišta daug laiko ir praleista daug pinigų, prisėina mėnesius ar ir metus kitus laukt, kol j darba išleisti ir savo išmokimą iki to laiko užmėšės busi. Čia as nenoriu agituoat prieš amatų mokimąsi, bet norodu, jog sunku yra amatus išmokti, da sunkiau jais geresnį gyvenimą pasidaryti. Jektu būtų darbininkų klesai jais nepageris savo buvio ir jektu būtų darbininkas nepasiliuosavija per amatus nei nuo sandvytojo vergijos, nei nuo bedarbių, kurių ir kt. Kokis amatininkas šandien nebūtu, jis yra vergas sandvytojo, jis turi bijoti, kad rytoj neteks darbo; jis turi tikėtis, kad laip greit jis pridirbs produktų tiek, jog reikės juos vežti svetur parduot, bus uždėtas šautuvas ant jo pečių, kad jis užariautų kapitalistams liuosas rinkas. Nėra gerovės jam pačiam ir tamsi ateitis jo šeimynai.

Čia man atsimena kokio tai pabėgėlio nuo socialistų skundas, tilpės nesena vienoj klerikalų "gazietoj", buk jis buvęs socialistas, dirbęs su jais visą laiką ir nieko augštesnio nepasiekęs, todėl dabar einas pas klerikalus su viltim likti mokyties amatu, angliškos kalbos ir kitų "augstų mokslų." Biednas sutvėrimas! Jis nesupranta, jog jis yra darbininkas. Jei klerikalai už jo veidmainiavimus, šumudėgavimus jį rems, jis gali kai kokio amato išmokti, arba angliškos kalbos, kaip jis nori. Bet lai jis susipazįsta su tomis avelėmis, kurios pripildo bažnyčias. Kelintasis jį moka skaityt ir rašyt? Kas dirba sunkiausiai, nesvariausiai darbus už mažiausias algas, jei ne tie bėdri darbininkai, kurie yra ištikimi mūsų klerikalams. Iš socialistų retas nemoka angliškos kalbos, skaityt ir rašyt veik visi moka, didžiama dirba geriau apmokamuose amatuose. Ne del pagirimto tai sakau, bet mat sec'alistais lieka jau pirmą koki nors išsilavinimo laipsnį turintį žmonės' todėl jiems lengviau kiek toliau siekti. Jie daugiau svarsto, išsiginėja, skaito, daugiau reikalų turi su kitomis tautomis — viskas tas juos veda prie geresnio gyvenimo, negu gali pasiekti paprastas žmogelis. Tiesa, klerikaliskieji salioninkai prasišiekia, nes vargšai parapijonis perdaug geria, neturėdami nieko svarbesnio veikti ir galvoti. Bet prasišiekia iš kitų žmonių nuodijimo!

Ne, draugai darbininkai, ką mes nekalbėtume, vistiek neatrasime kito kelio darbininkų klesai pilnai apsirūpinti ar likt nepriguldingiems, kaip tik socializmas. Darbininkas, stodamas j socialistų partija ir dirbdamas socializmo priartinimui, tiesa, daro gerą kitiem darbininkam, bet sykiu jis daro gerą ir patį sau. Bėgimas iš socialistų partijos ir agitavimas prieš socializmą reiskia mušimas pats savęs. Ne del garbės ir labdarystės ateiname dirbti su kitais draugais socialistais, o patįs del savo labo, del savo apsigynimo nuo skriaudų ir už pasiliuosavimą.

Papilietis.

P. PEKORAITIS

yra igaliotas "Naujienu" administracijos rinkti prenumerata. Dabar yra Detroit'e, Mich.

Europos karė ir Amerikos biznis

Kur du pešasi, trečias naudojasi. Kad šiuo tarpu Suvienytosios Valstijos, tiksliau — Amerikos biznis, gerai naudojasi iš Europos skerdynių, geriausia parodo oficialės Pirklybos Departamento statistikos žinios. Žemiau paduodame lentelę, kurioj parodyta, sulyginimui, Amerikos prekių eksportas bėgiu septynių mėnesių dviem atskirais laiko tarpais — 1) prieš karę ir 2) karės metu, butent, iki sausio 13, 1914 m. (prieš karę), ir iki sausio mėnesio 31, 1916 (karės laiku):

Prekės:	Už 7 mėnes. iki sausio 31, 1914	Už 7 mėnes. iki sausio 31, 1916
Galvijų	už \$ 355,000.	\$ 2,900,000
Arklių	už 1,653,000	51,183,000
Mulų	už 389,000	14,116,000
Skaistvario išdirbinių	už 4,331,000	44,511,000
Kornų	už 3,832,000	10,104,000
Kitokių javų	už 63,807,000	125,000,000
Važiuojamųjų vežimų	už 69,000	4,654,000
Automobilių ir jų dalių	už 13,254,000	54,000,000
Vagonų	už 6,269,000	13,000,000
Chemikalų, vaistų	už 15,531,000	58,000,000
Medvilnių išdirbinių	už 17,937,000	24,767,000
Drabužių	už 5,965,000	17,595,000
Saujamosios medžiagos	už 3,367,000	180,782,000
Konservuotos žuvies	už 5,882,000	10,592,000
Stiklinių daiktų	už 2,273,000	6,307,000
Suono išdirbinių	už 1,882,000	9,755,000
Geležies ir plieno išdirbinių	už 4,349,000	16,482,000
Peilių, etc.	už 724,000	1,908,000
Saujamųjų ginklų	už 2,213,000	7,911,000
Lokomotivų	už 2,311,000	10,702,000
Masinių metalo darbams	už 8,209,000	25,196,000
Pilno sėnių	už 7,567,000	10,640,000
Blėtos (skardies)	už 1,825,000	9,104,000
Vielos	už 5,961,000	25,118,000
Odos ir kailių	už 20,855,000	46,666,000
Batų	už 10,584,000	26,787,000
Pakinklų, balnų etc.	už 12,263,000	38,933,000
Mėsos ir pieno produktų	už 91,482,000	170,671,000
Silko išdirbinių	už 1,242,000	2,449,000
Daržovių	už 3,866,000	8,617,000

Medžio išdirbinių	už 2,741,000	29,066,000
Svimo	už 261,000	25,579,000
Viso	\$395,528,000	\$1,242,412,000

Tokiu budu per paskutiniųjų metų septynius mėnesius išgabenta Amerikos produktų \$16,884,000 doleriais daugiau, nekaip per tokį pat laiką 1914 metais.

O jeigu paimsime eksportą už devynius mėnesius paskutiniojo laiko ir palyginsime jį su eksportu už devynius mėnesius 1914 metų (prieš karę), tai pasirodys dar indomesnės skaitlinės:

Per 9 mėnesius iki kovo 31, 1916, išgabenta prekių vertės už	\$ 2,995,875,232
Per 9 mėnesius iki kovo 13, 1914 už	\$ 1,883,221,915
Tokiu budu per 9 karo mėnesius Amerikos eksportas pakilo ant	\$ 1,112,653,317

Taigi Europos karė milžiniškai pakėlė Amerikos biznį. Europos skerdynė — puikiausia Amerikos kapitalistams pjūtis. Upės kraujo milijonais žustančių žmonių virsta aukso upėmis Amerikoj "prosperity"!

Lietuva
Band
ir Orchestra

laiko susirinkimus ir praktikas po num. 3301 So. Morgan str., 8:30 val. kas pėnyčios vakare. Telefonas Droyer 2266. Viršminėta organizacija apima visokius darbus visoje muzikos srityje. Normirėji sandvėli muzika bile ant kokio darbo, malonėkite kreipties j šias ypatus: K. J. Filipovich, 3253 S. Morgan st., Tamanevics Savings bank, tel. Yards 6870, namu tel. Beverly 3026; Alex Budris, 1929 No. Oakley ave.; Wm. Norbutas, 445 So. Washnetax ave.; Phone Yards 6906; S. Bartkiewicz, 926 W. 33rd str.; Michael Danawski, 2227 W. 21 Place, Phone Canal 5921, arba j Headquarters kas pėnyčia, kur atsihima praktikos. Mokykite dirigenta K. J. Filipovich. Sandvėdami muzikantus reikalaukite unijos, Kartos ir kontrakto muzikantų neturėdamas, nėra atsakomybėje atsilikus kokiam nors priežasciai. Tarpai yra kviečiami lietuvių muzikantai prisijasyti j mūsų organizacija, o kur randasi lietuvių benai, tai jiems yra suteikiami čarteriai. Ši organizacija parengs du koncertu naudai nukentėjusių del karės koncertai atsilbus Sv. Jurgio sctainėje gegužio 14 ir 21 dienose. Lietuvių visuomenė privalėtu ta svarbu dalyką paremti.

Kada persišaldai
Irink kokią kreminę ir apicias kojų
Doro Richter's
PAIN-EXPELLER
Tuo pačiu metu jais ir gydo
Tikras tikrai su pažymėta marke
"KARA"
276 1/2 St. Louis, Mo. apitvose arba
P. A. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Pajieskome Stanislovo Girgziuas, Kauno gub., Rascinių pav., Tėnenių parap., Kusų sodos, rima gyveno Westville, Ill. Jo tėvas jau 2 m. mirė ir paliko kiek turto. Malonėkite atsisaukti jis pats, ar kas jį žino šiuo adresu: An. Iglins, P. O. Box 7, Westville, Ill.

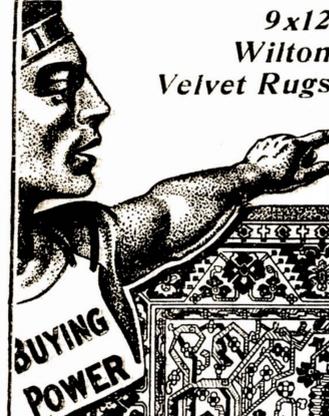
ANT RANDOS

ISRANDAVOJIMU kambariai, Geriems draugams galui suteikti ramų gyvenimą. Kambariai sviesūs; yra vonia ir visuomet šiltas vanduo. Atsisaukite
V. Šileika,
3500 W. 12th Pl., 2nd floor, front

9x12
Wilton
Velvet Rugs

\$18.95

BUYING POWER

All Four
Stores
Open To-
Morrow
Evening

Įmoketi \$1.50 Cash, \$1.50 j Menesi

RYTOJ bus jums duodama geriausia proga jūsų gyvenime. Kad įgyti ją, jūs turit ateiti j vieną iš mūsų keturių krautuvių ir nupirkti šiuos dailius Wilton Velvet (aksonimintus) Divonus, 9x12 didumo, už \$18.95 ir ant pirmąjį išmokėjimą.

Ar galit praleisti tokią progą dabar? Jūs žinote j ką panašus Wilton Velvet. Jums nereikia sakyti, nes patšai vardas stovėjo už jo gerumą per pusę šimtmečio ar daugiau. Todėl ateikiti j mūsų arčiau sių jums krautuve ir įgykit vieną už **\$1.50**

Mandagus Lietuvis Pardavėjas Jums patarnaus.

KETURIŲ RUMŲ PAPUOSIMAS \$95. MOKESIT \$5 MĖNESYJE.

Miesto Krautuvių—
125 SO. WABASH AVENUE
Tarpie Monroe ir Adams
Atdara Subatvakariais

South Side Krautuvių—
ASHLAND AVE ir 48th GAT.
Atdara Utarninko, Ketvergo ir
Subatos Vakariais

Northwest Side Krautuvių—
2023-37 MIDWAUKEE AVENUE
Netoli Powell
Atdara Utarninko, Ketvergo ir
Subatos Vakariais.

South Chicago Krautuvių—
9133-35 COMMERCIAL AVENUE
Atdara Panedėlio, Ketvergo
ir Subatos Vakariais.

Spiegel's
HOUSE FURNISHING CO.

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

SPRINGFIELD, ILL.

Gegužės 18 d. čia atsibus dideli debatai Chatterton Opera House'je 8 val. vakare.

Militarizmo šūlas Burr McIntosh nurodinės, kad Šv. Valstijoms reikalinga ginkluotis ir rengtis prieš karę, kad tik tuo būdu bus galima palaikyti taiką. O. drg. George R. Kirpatrick, Socialistų Partijos kandidatas į vice-prezidentus, nurodinės, kad ginklavimasis ir rengimasis prieš karę yra blėdingas. Debatų rengia "Anti-War Society", drg. dr. J. Mautz, dr. Sidney Tedesche ir kiti. Debatantai kalbės iš syk po 30 minučių, paskui po 15 — ir pagaliau po 5 minutes.

Šie debatai buvo rengiami State House'je — legislatorių salėje ir apgarsinimai jau buvo išmėtyti, bet vėliau dėl tūlių priežasčių, perkelta į Chatterton opera House. Įžanga ypatai 50c ir 25c. Burr McIntosh, jau perėtos subatos vakare laikė prelekcijas minėtoji Opera House, apie naudingumą karę ir militarizmo. Bet klausytojų turėjo vos apie 50 ypatų. Matyt springfieldiečiai mažai prijaucia žmogždystės amatai...

Geg. 14 d. čia atsibuvo Susiv. Lietuvių Amerikoj aplinkinių kuopų konferencija ir tapo sutverta IX naujas apskritys. Naujo apskrčio svarbesni nutarimai: Nutarta p. Bulotams ir Zemaitei surengti L. S. F. maršrutą. Kiek galint remti ir prisidėti su aukomis.

Nutarta chieagiečiams intrigantams, pasivadinusiems tautininkais, išnešti papeikimo rezoliuciją už kėlimą Susivienijime betvarkės ir norą sugrąžinti Jokubyno-Damijonaic laikus.

Nutarta neįsileisti į Susivienijimo Lietuvių Am. organizaciją, pasivadinusius save "A. L. T. S." Musų S. L. A. privalo būti bepartyviška pašelpinė organizacija ir joje negali turėti vietos įvairių politikierių trikskai

Konferencija pasakė: nereik mums klerikaliskai-tautiškų Karužų, kurie mumis vadovautų ir tt.

Ir gerai.

V. Č.

BALTIMORE, MD.

Gegužės 2—4 ir 8 dd. vietinė L. D. L. D. 25 kp. parengė prakalbą. Kalbėjo M. X. Mockus. Per visus tris vakarus kalbėtojas aiškino apie Bibliją. Žmonės lankėse labai skaitlingai ir šį sykį nebekėlė triukšmo. Kad ir buvo vienas-kitas "vytis", bet tas sėdėjo ir "sarmatijosi" išsišokti. Mat, "sarmata" pas juos atsirado todėl... kad buta policistų. Net ir Mockus baigdamas kalbą pasakė: "žiurėkite, katalikai, šitie vyrai, kurie čia stovi su palkomis, tai del jų. Ar negėda jums?" Netikintieji ploja, o tikintieji nosis nuleidę sėdi ir rausta...

Sykį jau buvo minėta "N." apie Mockaus suareštavimą. Taigi prieš progos dar sykį prisiminsiu, kad M. X. Mockus buvo areštuotas 18 d. vasario. Ant rytojaus atsibuvo byla. Mockus tapo nubautas \$5.00 ir teismo kaštus. Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos kuopa suprato gudrius juodosios armijos derbelius ir nemokėjo baumės. Byla tapo perkelta į aukštesnį teismą. Tečiaus fanatikai nesnaudė: laktė, samdė advokatus ir rinko daugybes liudytojų. Žodžiu, dirbo, kaip tik mokoje, by tik nubautų Mockų. Tečiaus jų šokinėjimai pasiliko be pasekmių. Aukštesnysis teismas ne tik ką nenubaudė Mockų, bet visai atsisakė nagrinėti tą bylą! Teisėjas tik nusijuokė iš žioplų fanatikų skundų ir atidavė Mockui kauciją be teismo. Kaucijos

buvo užstatyta 100 dolerių. Dabar "vyčiai" dejuoja, kad nepajėgė subombarduoti Mockų.

Aš manau, kad kiekvienas sveiko proto žmogus supras, dėl ko buvo areštuotas Mockus. Fanatikai areštavo Mockų ne dėlto, kad jis buvo prieš juos prasikaltes. Jie norėjo parodyti savo galę ir jeigu būtų jiems pasiduota, tai jie būtų bandę visados taip daryti. Tokie vyčiai tik gėdą daro visiems lietuviams tais savo "karžygiškais" apsiėjimais. Kas del Mockaus kalbos aš tiek pasakysiu: kaipur gal ir perrietai jis išsitaria, bet Mockus daug ir teisybės pasako. Žmonėms reikalinga tokie išaiškinimai, nes daug yra sviruojančių ir nežino į katra pusę krypti.

P. Pranašas.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužės 12 d. Labor Lyceum svet. įvyko didelės prakalbos. Rengė abu A. G. W. of A. skyriū. Kalbėjo žymiausi kalbėtojai ir darbininkų užtarėjai, k. a. Penkina's, Schiplakoff'as, generolis unijos sekretorius J. Schlossberga's ir p-lė Jakobsoniūtė — iš Baltimorės. Kalbėjo dar ir kiti pasilikę nuo buvusios konvencijos delegatai. Prie unijos prisirašė daug naujų nariū. Žmonių atsilankė nepaprastai daug, net virš dviejų tūkstančių.

Kiek man teko patirti, šioji unija yra viena iš pažangiausių Amerikos darbininkų organizacijų. Jos išneštosios rezoliucijos apie tai liudija. Man rodo, kad apie tai parašys kas nors kitas.

Vietinė anglų spauda prirašė daug melo apie A. C. W. of A. konvenciją. Minėtose prakalbose jiems labai puikiai atsakė unijos sekretorius J. Schlossberga's.

Lietuvos lakštingėlė.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Darbams kiek pagerėjus ir musų tautiškiems karčiarninkams pasigerino biznis. Kur tik pasisuki, ten girdi linksmas "lietuvininkų" dainas. Žodžiu, mes uliovojame! Tik tas musų uliovojimas ne visuomet turi geras pasekmes. Antai, 14 d. gegužės čia tapo užmušta tulas Martinas Meškauskas. Kol kas platesnių žinių neturiu apie tas muštynes, bet neabejoju, kad jos kilo vien tik dėl to nelabo skystimėlio.

Liudna darosi pažūrėjus į musų žmones. Bažnytėlė, smuklė ir muštynės — tai vienintėlis jų užsiėmimas. Prie ko nors prakilnesnio jų negalima patraukti, — perdaug jau jie nualinti ir apsupti tamšios senovės prietarų...

Čia Esas.

ROCKFORD, ILL.

Gegužės 14 d. vietos enatlyvieji parengė prakalbą. Kalbėjo tulas rymo-katalikų organizatoriū ir plačiai pagarsėjęs nepraustaburnis Račkus.

Apie pirmąjį nėra kas pasakyti. Verta tečiaus paminėti šistas apie "metodologijos daktaro" mokinio, Račkaus, spėčių. Pirmiausia tas klerikalų "kalbėtojas" išėjęs ant estrados pasistatė ir labai išdydžiai užreiskė, kad dabar jis manas aiškinti savo klausytojams tris labai važnius klausimus, būtent "buzologija", "kreizologija" ir "beždžionologija". Girdi, "jeigu jūs iki šiol neturėjote progos" apie tai atšiznoti, tai "esu tikras, šiandie žinosite." Na ir paaiškino. Girdi, "buzologija" reiškianti bačkutę bei jos tuštinimą; "kreizologija", sako "metodologijos daktaro" mokinys, reiškianti nē daugiau, nē mažiau — vien tik "kreizę." Lietuviškai tą žodi-

esą galima išversti tiesiog... "durnius". O "beždžionologija", girdi, visi žinote: tai reiškia beždžionę.

Taip pasekmingai išaiškines tuos tris žodžius, Račkus iškilmingai užreiskia, kad jie priklauso socialistams! Atsakyt į tuos "mandrius" išvadžiojimus, suprantama, neapsimoka. Pasakyti tiek, kad jau antru sykiū matau "metodologijos daktaro" mokinį kalbant ir abu sykiū jis buvo "prisibuzinęs"... Nes priešingai jis nebutų drįsęs taip negražiai kolioties.

Bet kas juokingiausia. Tasai nepraustaburnis, iškoliojęs socialistus ir visus pažangesnius žmones, atsikusęs pasakė, kad mes visi esame broliai! Tų "brolių" skaičiuje jis teikėsi indėti ir "nigerius"... Nes priešingai turi tasai "universiteto studentas"...

Tie "artimo meilės" skelbėjai tos "meilės" įjesko kitų koliojime. Ten gi, kur tatai reikėtų, jų nėra. Juk tas "universiteto studentas" nē vienu žodeliu neprisiminė apie nelaimingas karės aukas. Ten juk butų kuogeriausia proga parodyti artymo meilę. Bet nuo klerikalų nē praustaburnių to nereikalauk!

F. Sp—kas.

WAUKEGAN, ILL.

Gegužio 14 d. čia sulošta suvienytomis Chicagos ir Waukegano artistų spēkomis veikalas "Iš Meilės". Režisieriauo ir sykiu lošė artistas A. Vitkauskas.

Nors buvo garsinta, kad uždanga pakils lygiai 7 val., bet nelaimės visai kitaip atsitiko. Užėjus audrai, perkuniją trenkė ir nutraukė elektros vielas taip, kad prisiėjo laukt, kol sutaisė šviesą. Uždanga pakilo 9:15 min. Išsyk publika nerimavo, bet paaiškinus priežastį, ramiai užsilakė, buvo matyt, kad užinteresuota veikalu ir norėjo pamatyti jį lošiant.

Dabar kas del paties lošimo. Veikalas suloštas gana gerai. Ypač atsizymėjo p-lė Lilija Zilvičiūtė Sorės rolėje, nors pati rolė yra gana sunki ir reikalauja daug energijos bei isigilinoimo į veikalą. Nežiurint to, p-lė L. Zilvičiūtė atliko savo rolę artistiška. Žiurint į ją, matant jos ašaras ir kancias, kurias ji turi perkentėt, tą paniekimą ir sąžinės griaužimą, rodo viską užsimiršti ir matai prieš save tik nelaiminga žydelkaitę, išjuoktą, paniekintą, suviliota ir atiduota begaleistingam likimui.

Danutės, jaunos mergaitės rolėje, lošė p-lė Vera Zilvičiūtė — puikiai atlošė. Ji puikiai atvaizdino mergaitę, kuri tikrai myli savo Joną ir linksmai žiuri į ateitį. Jonas tečiaus atstumia ją nuo savęs, įsimyli į žydelkaitę ir veda. Ji gi liekasi paniekinta. Jos širdyje gema kerštas už suviliojimą, už paniekintą meilę, ir ji įjesko budo atkeršyt. Agotos Dundulienės rolėje lošė p-lė A. Luckaitė. Jos nudavimas, balsas ir visi judėjimai taip puikiai huduota, kad prieš save rodo, taip ir matai tikrą Lietuvos šeimyninkę.

Onutės rolėje lošė p-lė S. Staniliūtė. Jos dainavimas, skurdžiai skambantis balselis persta- to ją tikrai nelaiminga tarnaitė. Leibos rolėje lošė p. J. Sankunas; atliko labai gerai. Jono rolėj lošė p. A. Vitkauskas. Publika matė ir jau apvertino jo gabumus. Jis ir šiame veikale savo rolę atliko artistiška. Kiti artistai irgi atliko savo roles gerai. J. Urmanas, Jurgio rolėje, F. Sprindis, Babrio rolėje, M. Ambrazianas, Garbio rolėje, R. Jeseliuniūtė, Barbutės rolėje ir A. Jeseliuniukė, Marijonos rolėje.

L. T. D. D. atsižymi savo veiklu ir reikia ištart jai širdinga aciu. Taipgi špuola tarti aciu ir p. J. E. Bruzevičiui, kuris nesigailėjo savo triuso ir dėjo visas pastangas prieš surengimo šio veikalo. — Prie progos priminsiu, kad ateinančią subatą, gegužės 20 d. ta pati draugija statys veikalą "Ne padėjus nēr ko kasti" — po vadovyste p. A. Vitkausko. Pranas.

Gerbuvis yra čia

\$1,500,000 algų padėlinimas didelis darbininkams; taigi numusimas darbo valandų.

Niekuomet kraučių industrijų pelno lokiu didelio reikalavimo vynu, kaip dabar.

Laikas yra čia, kur Kirpejai ir Designer'iai ir drapanų siuvėjai gali reikalauti savo kainos.

Išmokite kirpti ir design drapanas. Didelis reikalavimas kirpėjų ir kraučių visur.

MUSŲ DIPLOMA

yra jūsų gvaranėja, kad jūs esate gerai išmokyti ir galite reikalauti didelės algos. Specialis skyrius dėl mokimo siūni mums, prosijimo ir padarymo dienoms ir vakarais.

Formos kerpamos iš bile kokios mado knygos.

Specialiai žema kaina šį mėnesį.

MASTER SYSTEM SCHOOL
Jos. F. Kasnicka, viršininkas.
Priešais City Hall
Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago

MOKYKIS SIŪT MOKYKIS RUBUS
Išmokiname piešimo, kirpimo formų, siūt naminius daiktus arba aprūdalu. Diplomas kiekvienam, kas išsimokins. Vandenio dienų arba vakarais del Jūsų pa rankumo. Už \$10.00 išmokiname Jus su visokius drabužius.

DRESS MAKING COLLEGES.
2336 W. Madison gatv., Western av. 1850 Wells gatvė.
SARA PATEK, Mokytoja.

\$10.00 UŽ VISĄ KURSĄ.
South Park Automobilių Mokykla.
Elektriškos ir mechaniškos inžinerijos; \$10.00 už visą kursą. Dieninės ir vakarinės klesos.
6252 S. PARK AVE., CHICAGO.
Priešais Baltą Miestą (White City)

MOKYKIS BARBERYSTES — Mes mokiname šitą šviesų, švarų ir greitai išmokstantį amatą; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui galima užsidirbti šiek-tiek pinigų mokinantis; ateik pasimatyk su mumis arba rašyk del platesnių informacijų. Adresas:

Burke Barber School
Dept. D. 610 W. Madison St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS
Paskolinam Jums pinigus ant antro mėgčio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6% nuosimtį ir Jūs galite išmokėt kas mėnesį. Jeigu reikalauji pinigų statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmo kėjimui mokesčių arba nuosimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėt sav pirmą mėgčio; jeigu perki arba maina savo savastį ir reikalauji pinigų užbaigi mui savo kontraktu, kreipkis į mus.
LOUIS STERN and COMPANY
Mortgage Bankieriai
5 N. LA SALLE GATVĖ
Kampas Madison ir La Salle gatvių.
Kambarys 909. Telefonas Main 464

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkose taip ir civiliškuose teismuose. Doro visokias dokumentas ir popierius.
Namo Ofisai: 2323 S. HALSTED ST. Tel. Drexler 1810
Miesto Ofisai: 121 N. DEARBORN ST. Room 1111 15thlydis. Tel. Central 4111

REISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA
Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežinint, ar tie receptai Lietuvoje ar Amerikoje daktarų. Tai vietininė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyvduoję gali pad kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisisiūsiu per expressa.
K. Sidlauskas
Antiekorius ir savininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

Informacija
Kaip Galima Pasimokyti Akusierystes
Bus prisūsta jums DYKAI Jeigu parasytė mus laiską lenkų kalboje adresuodami:
MIDWIFE COLLEGE of ILLINOIS
Savienyta su nusaviu ligondučiu
460 East Thirty Second Street, Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
2th t. Tel. Kotze 8902. Paulina at. Tel. Western 13
poooi 3514-16 W. 12th St., art. St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., art. 12th St.
DOUGLAS BATH
RUSSIAN TURKISH BATH
BATH WITH SALT

LIETUVI-DARBININKE!
Nusipirk, perskaityk ir duok savo draugui skaityti, vieną svarbiausią lietuvių kalboje veikalą:
"MOTERIS IR SOCIALIZMAS"
Jeigu kada skaitė vieną-kita storesnę knygą ir iš jos nemazda pasimokėsi ir apsisveici, tai perskaityk "Moteris ir Socializmas" pamatysi pasaulij visai kitokioj šviesoje; si knyga atidarys Tau akis ir parodys, kas zero ir pikto yra šiuo dieju, draugijinėj tvarkoj.
Ši knyga parase geriausias pasaulijje filosofas-sociologas Augustas Bechelis, lėrio rastai yra išversti į visų kulturingų tautų kalbas. Vertimas puikus, kalba lengva. Knyga atspausdinta ant erazių popieris ir turi visiso 430 pusl.
Visokioj kalboje "Moteris ir Socializmas" tapo sparčiuota net 50 laidų (viso apie 1 milijona ekz.).
Si knyga bus papuošimū Tavo namų, nes išleista labai gražiai ir ant geros popieros. Ji yra verta tiek aukso, kiek pati sveria.
"MOTERIS IR SOCIALIZMAS" rašo: Apie moterų gyvenimą praityje; išsiskina senovės graukų, romėnų ir kitų tautų moterų politiska ir socialj padėjim ir išsėtos senovės mokslininkų pazvalius į moteris.
Raso apie moterj dabartyje ir praityje.
Visa knyga yra padalyta į skyrius, kurie skirsto šitaip:
Moteris kaipje lytiška esybė. Jutavus. Ivaivus jungtvių varžymai ir apribėjimai. Skaitinis lyčių skirtumas. Prostitucija, kaipje reikalinga socialj baruzijos draugijos įstaiga. Moterų uždavias. Ju protinis palbumas. Darvino mokslas ir draugijos stovis. Valstybė ir visuomenė. Visuomenės socializacija. Tarptautiškas. Gyventojų skaitlingumas ir jų persidauginimas. Socializmo įėjumijimas, kaipje gamiškaistoriškas žmonijos atgimimas.
Si mokslo ir teisybės knyga kaštuoja tik \$1.00; gražiose audkto apdaruose \$1.50. Pinigams sūsti adresas:
"KOVA" 229 N. 6-th St., Philadelphia, Pa.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
Nes mes užlaikom geriausiaj tavorą visokios rūšies kas tik priguli prie Vyrų ir Moteris del apsiėrdymo. Naujausias ir vėliausias mados čeverkus, visokios rūšies marškinus, skrybėles, kepurės, kalnieriū ir viską, kas link Jaunuo-menės apsiėrdymo.
Taipgi laikom "JEWELRY" kaip visokius aukštinus daiktus: didelius sieninius laikrodžius, kiseninius laikrodžius, len-cingėlius, visokios rūšies žiedus šliubinius žiedus padarom pagal užsakymą labai pigiai! Gražiausias spilkutes, geriausio darbo Britvas, Peliūis (Strap) arba pusius.
Taipgi laikome daug knygų kaip sve-itiško taip ir dvasiško turinio; visokios rūšies popieros del laisku rasyimo ir geriausios muzikaliskus instrumentus galima gauti pas mus.
Mes taipgi patijs esame senai praktikuojančiais muzikantais. Kreipkites į mus, o mes užgandinsime kiekvieną.
Tel. Canal 5611
K. J. PIKEL BROS.
718 W. 18th St., Chicago, Ill

J.J. DVORAK Clothing Co.
Pavasarinu Atidarymu
Musų krautuvė užpildyta naujausios mados siuntais, iš visokios spalvos ir materijos. Musų krautuvėj siutu kainos nuo \$10.00 iki \$40.00. Mes taippat darome ant orderių; turime visokios materijos del išsirikimo. Musų krautuvė atdara: panedėlyj, utarninke ir ketverge iki 9 val. vak.; se-retoj ir pėtnyčioj iki 6 val.; suba-toj iki 10 val.; nedėlioj nuo 8 iki 12 val. Musų krautuvėj lietuvis parduavėjas
K. BLUZIS.
J.J. DVORAK CLOTHING CO.
1853-55 Blue Island Ave., CHICAGO.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News Publishing Company, Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone Canal 1506.
Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos Dienraštis Amerikoje.
Eina iš Chicago kasdien.
Laidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kainos:
Chicago — per išsiuntymą 12 centų savaitėje. Pateis siunčiant, Chicagoje mėnesiui \$6.00, pusei metų \$3.50.
Lietuvė, ne Chicagoje, mėnesiui \$5.00, pusei metų \$3.00.
Trijis mėnesiams \$1.75.
Dviem mėnesiams \$1.25.
Europoje, mėnesiui \$7.00.

Redaktorių matyti galima tikta nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

L. S. F. KONFERENCIJA.

Pereitą nedėdienį Lietuvos Selpimo Fondo komitetas ir svečiai, gerb. Bulotai ir Zemaitė, laikė Brooklyne konferenciją. Smulkaus tos konferencijos aprašymo mes dar neturime, bet galime pranešti kai kuriuos svarbesnius dalykus, kurie buvo joje aptarti arba išaiškinti.

Apskritai imant, konferencijos pasisekimas buvo pilniausias. Dalyvavo joje visi L. S. F. komiteto nariai, išimant tik vieną, kuris, matoma, dėl kokių nors kliūčių negalėjo atvykti; dalyvavo taip pat visi trys svečiai.

Pamatiniai konferencijos klausimai buvo šie: svarstymas pp. Bulotai ir Zemaitė įnešimų Fondo komitetui, svečių maršrutai ir klausimas L. S. F. susivienijimo su L. G. F.

Pirmasis punktas užėmė daugiausia laiko. Pradžioje svečių veikimo Amerikoje, butent, buvo įvykę keblumų susijusių muose su L. S. F. komitetu. Mat, komitetas kaip toks, budamas išsimėtęs po visą Ameriką, neturėjo progos asmeniškai pasitarti su svečiais ir išdirbti kartu su jais darbo planą. Prisieję vestis susirašinėjimams per laiškus, kas ėjo nelabai sparčiai (kiekviena krivulė turėdavo apskelbti daugiau kaip dešimtį žmonių); todėl kai kurie ytin svarbūs svečiams klausimai — pav. budas pinigų siuntimo į Europą — negalėjo išsirišti pakankamu aiškumu, ir ši aplinkybė buvo nemaloni ir Fondui ir svečiams. Konferencijoje tečiau po ilgokų diskusijų visi tie dalykai tapo kuogeriausiai išaiškinti ir sutvarkyti. Pasirodė, kad tarp vienos ir antros pusės Lietuvos Selpimo dalyke nėra jokių pamatinių skirtumų, o smulkmenoje susitarė jau buvo nesukū.

Kas dėl maršruto, tai detaliniis jo išdirbimas bus pavadama atskiriems rajonams, susizinant su kalbėtojais. Tuo gi tarpu svečiai laikys prakalbas Naujosios Anglijos kolonijose. Po 28-os šio mėnesio dienos jie vyks į Pittsburgą. Tenai jie aplankys keletą susirinkimų ir pasižiūrės S. L. A. seimo, o paskui trauks į Chicago. Chicagoje gerb. svečiai bus jau birželio mėnesio pradžioje.

Netikėtai mažai keblumų turėjo konferencija su fondų susivienijimo klausimu. Svarstyta jįsai buvo neilgai, tečiau prieita prie gana aiškios konkluzijos, butent, tos, kad fondai susivienijti negali. Ir to negalėjimo priežastis yra ne vieno ar antro fondo darbininkų

bloga valia, bet principalis jų porcijų nesutikimas.

L. S. F. valdyba, gavusi kiek laiko atgal gerb. svečių paraginimų vienytes su L. G. A. davė jiems atsakymą, kad ji neturi nieko prieš tą sumanymą, bet ji, pirma negu pradėjus kokias derybas su tautininkų fondu, nori žinoti, ar pastarasis sutinka, kad aukos nebūtų siunčiamos klerikalų kontroliuojamoms įstaigoms — tokioms, kaip Lietuvos Draugija arba Centralinis Komitetas. Pas Bulotą dar prieš konferenciją dėl šio reikalo susirašė su Lietuvos Gelbėjimo Fondo vyriausybe, ir ši atsakė, kad ji negalinti duoti tokio prizadėjimo, kokio reikalauja L. S. F. komitetas. Fondų susivienijimo klausimas tuo būdu pats savaimė nupuolė.

Lietuvos Selpimo Fondas nesiumtė pinigų klerikalams, ir dabar, kuomet dar daugiau patirta apie jų politiką, juo labiau jįsai negali juos remti amerikiečių aukomis. Šitokia pozicija vienbalsiai užgyrė visi dalyvavusieji konferencijoje komiteto nariai, ir jai karštai pritarė pp. Bulotai ir Zemaitė. Jeigu gi tautininkų fondas, kaip pranešė p. Šliupas, mano tame dalyke kitaip elgties, tai aišku, kad Lietuvos Selpimo Fondui yra nepakeliami su Lietuvos Gelbėjimo Fondu.

Konferencija, beje, formalio nutarimo tame dalyke nepadarė, kadangi galutinas p. Šliupo atsakymas į L. S. F. užklausimą atėjo tikta panedėlyje. Bet pozicija, kurią užėmė konferencija, nepalieka jokios abejonės, kad po to p. Šliupo atsakymo fondų susivienijimo planai turi būti atidėti į šalį. L. S. F. komiteto nariai tokį įspūdį įgijo jau ir pačioje konferencijoje, kur buvo perskaitytas pirmas, neaiškus Šliupo laiškas, taip kad jie dabar visai nenustebs, patyrę, jogei antras L. G. F. prezidento laiškas padarė galą visoms viltims apie susivienijimą.

P-o Šliupo pranešimas yra taip indomus, kad prie pirmos progos mes pasistengsime plačiau supažindinti su juo skaitytojus. Jie patirs iš jo, pavzdžiui, tokį nuostabų dalyką, kad tautininkų fondo vyriausybė — tos pačios įstaigos, kurios šalininkai slykščiausiai užsi-puldinėjo ant L. S. F. už nesiumimą pinigų — ketina daugiau nebesiusti pinigų Europon, iki nepasibaigęs karė! Bus tenai dar ir kitokių "keistumų."

Baigdami, mes turime išreikšti savo pasitenkinimą konferencijos darbo vaisiumi ir pasėkingumu. Ji įstatė kaip Fondo, taip ir gerb. svečių veikimą į geras ir aiškias vėžes L. S. Fondui neblogoi sekėsi ir iki šiol — finansų sekretorius pranešė, kad iki konferencijos laiko buvo įplaukę į L. S. F. įzdą dvidešimt tukstančių be šėių dešimčių dolerių; dabar gi tai bepartvyiai mūsų pažangiosios visuomenės įstaigai turės sektes dar geriau.

Tad, draugijos ir pavieniai asmenis, kurie geidziate susėplti nukentėjusius nuo karės Lietuvos žmones, sukrukite ir remkite prakilnų Lietuvos Selpimo Fondo darbą! Jūsų centai, suaukauti tam Fondui, nebus suvartoti klerikalų armijos stiprinimui Lietuvoje.

ŠIOJE

V. LANDOL.

Darbo žmonės turi dabar geriausios progos, kokios jie turbut, niekados dar neturėjo. Šita proga jie turėtų juodaugiausia pasinaudoti.

Amerikoje niekados dar nebuvotokio darbo subruzdimo, ir niekados nebuvotokio milžiniško skaitliaus darbininkų, reikalaujančių daugiau mokes-ties, daugiau duonos savo šei-

mynoms, daugiau atsilisio ir geresnių darbo sąlygų.

Visoj, kaip ji plati, Amerikoje darbininkai, be kitų reikalavimų, reikalauja dar teisių organizuoties, teisių priklausyti į darbo unijas. Ir turi taitai laimėti.

Jie pasiryžę kovoti už geresnę buseną.

Ir ta jų viltis ne be pamato. Pasiliovus, dėl Europos karės, imigracijai, darbininkų skaičius Šioje šalyje labai sumažėjo, todėl ir žmonių be darbo taip jau beveik neliko, arba liko jų visai nedaug.

Fabrikininkai gi ir pramonininkai darbininkų labai reikalauja. Jie pasidarė nepaprastai nuolaidūs ir kiekvieną sykį darbininkams apreiškus savo nepasitenkinimą sąlygomis, skubinasi šiokiu ar tokiu būdu su jais taikyties, tankiai be prieštaravimų išpildyti jų reikalavimus. Mat turi baisybes pelningų užsakymų.

Tatai darbininkų balsas niekados dar taip drąsiai neskam-bėjo, kaip kad jis dabar skamba. Jis skamba prisakymu, reikalavimu, o nebe maldavimu ir prašymu!

Belgi savo pozicijas, kurias spėjo jau laimėti, ir kurias dar laimės, darbininkai turi sutvirtinti taip, kad vėliau jie nebūtų iš jų pozicijų išstumti atgal.

Pramoninis subruzdimas il-gai nepasites. Dabartinioji "prosperity" pasibaigs kartu su pasibaigimu karės Europoj.

Karėi pasibaigus, — o ji turės neužilgo pasibaigti, — iš sunaikintos Europos pradės plaukti Amerikon begalės žmonių, jieškoties čia darbo ir duonos karnio. Darbo rinka bus kupina darbo jiekančių žmonių, siulančių savo jiegas už pigiausią kainą.

Karėi pasibaigus, karės pabukly, amunicijos pramonija nupuls begalo. Šimtai tukstančių darbininkų bus paleista iš darbo ir žmonių be darbo armija pasidarys milžiniška.

Karėi pasibaigus, milijonai žmonių Europoj, kur šiandien karėiviais tarnauja ir kits kitą skerdžiasi, sugrįš iš miestų laukų namo naudingo darbo dirbt. Amerikos išdirbinių ten vis mažiau ir mažiau bus reikalaujama. Gabenimas Amerikos produktų svetur nupuls, o todėl ir pramonija apskritai turės čia nupulti.

Darbininkai turi šito neužmiršti

Visa, ką šiandien šios šalies darbininkai pasiekė darbo lauke, visa, ką jie laimėjo, jie laimėjo tik dėl šitų jau arti dvejų metų besitęsiančių kruvinų skerdynių Europoj. Kaip tik tai ten prasidėjo karė, Amerikoje sukruoto amunicijos fabrikai. Jiems reikėjo vis daugiau ir daugiau kvalifikuotų darbininkų. Kada tieji pareikalavo didesnės mokesties, jiems tuojau taitai duokta. Pareikalauta aštuonių valandų darbo dienoje, ir tą reikalavimą fabrikininkai bematant išpildė (ypatingai mašinistams), nes kitokio jiems išėjimo nebuvo.

Karės pabukly pramonijon patraukta darbininkus iš kitų pramonijos šakų. Tai buvo pragamas kovoti ir laimėti. Darbininkai tuo pragumu nauvartoti klerikalų armijos stiprinimui Lietuvoje.

Darbininkų be darbo nebeldo, iš Europos naujų nebepludo, kurie užimti streikininkų vietas. O užsakymų daugybė. Todėl laimėjimai.

Darbininkų solidarumas šioj kovoj nepaprastas. Ir juose užaugo daugiau drąsos ir daugiau jėgų nebenuleisti. Ir kad jų drąsa ir jiegos nebenu-pultų, bet da labiau augtų. Tegul jos užauga taip didelės, kad tomis savo jiegomis jie įstengtų padaryti galą visai tai darbo žmonių išnaudojimo sistemai!

APŽVALGA

"METODOLOGIJA" IR "SOCIOLOGIJA."

"Metodologijos daktaro" redaguojamam "Savaitiniam Drauge" rašo žinomai keikunas "sociologijos studentas" Račkus:

...socialistai atvirai sako, kad socialistų valstijoj vaikai bus auklėjami valstijos, o ne tėvų. Argi čia būtų teisybė? Argi čia nebūtų atėmimas luosos valios ir pavergimas žmonių?

Tai kokį rojų socialistai žada suteikti žmonėms! Ką tuomet turės jausti motina, kuomet socialistų valdžia paims, kuodidžiausį pasaulyje jai turėtą — kudiškį! Kaip nelaimingai bus tie vaikučiai, kurie bus taip atskirti nuo savo tėvų!

Pirm keliolikos šimtmečių pagonijos laikais viešpatavo vergija. Galimam turėjo tukstančius vergų. Jie elgėsi su savo vergais kaip tik jiems patikdavo. Bet ir tuomet reatas kurs išdrįsdavo atimti nuo motinos jos kudiškį. Atėjo Kristus ir savo galinga intekme ir Dievišku mokslu paliuosavo vergus. Krikščionią išaugštino ir pašventė moterystės luomą ir motinoms suteikė didžias privilegijas. O socializmas taisos atimti motinoms teises.

Neduok, Viešpatie, kad socializmas kuomet nors įvyktų! Tuomet tai motinos, tėvai ir vaikai nustotų savo teisių ir jie būtų tik socialistiškos valstijos nelaimingi vergai. Socializmas ne laisvę ir gerbuvį žmonijai suteiks, bet vergiją ir skurdą.

Tas "mokyto" redaktoriaus besimokintis bendradarbis nežino nė to, kad Suv. Valstijose vergija buvo įvesta jau tada, kada krikščionybė buvo bebaigiantį gyvuot antrą tukstantį metų, ir kad visi vergų laikytojai čionai buvo krikščionys.

Jisai nežino ir to, kad motinos teises naikina — dažnai neblogoiau, kaip vergijos tvarka — kaip tik kapitalizmas, kuris pastato darbininkų šeimynas į tokį vargingą padėjimą, kad motinos esti priverstos palikti vaikus be priežiūros ir eiti uždarbiauti į fabrikus. Jisai vargšas, pagaliuos, nėra girdėjęs nė to, kad prie šių dienų tvarkos šimtai tukstančių moterų kiekvienoje šalyje pardavinėja savo "meilę" už pinigų, kad apsigynus nuo bado.

Socialistai-gi nori panaikinti vergiją visokioje formoje ir suteikti kiekvienam vyrui ir moterei progą džiaugties gyvenimu, taigi ir šeimyniško gyvenimo laime, kurios milijonams jų šiandie visai truksta. Tikta Račkus "sociologijoje" gali buti tokių nesąmonių, kaip socialistų ketinimas atimti vaikus iš motinų.

NE TUO ADRESU.

Nuo to laiko, kaip "bankininko" Olszewskio leidžiamas, o "Konkolauskijos" autorias Balučio redaguojamas lapelis užvertė kojas (mat, nė "bankas" neatlaikė!), tai tas ponas redaktorius nesiliauja viauksėjęs ant "Naujienų". Apie ką užves kalbą, o vis pabaigia "Naujienų" bizniu — jis esąs ir šioks ir toks; ir "Naujienų" leidejai, tai esą nesąžiningiausi pasaulyje biznieriiai.

"Naujienų" redakcija yra pastatyta ne tam, kad vestų jų biznį, todėl ir leistes į diskusijas dėl to dalyko su p. Balučiu ar kitu kuo, jos skaito bereikalingu daiktu. Bet tam viauksėjančiam ponui mes štai ką galime pasakyti.

Savo nuolatniui tulžies liejimu ant "Naujienų" biznį "Lietu-

vos" redaktorius parodo, kad jo lupomis kalba ne kas kita, kaip tikta jo bosio kišeniūs. P-nui "holstryčio" "bankininkui," nuvažiuavusiam taip toli, kad jįsai buvo priverstas sustabdyt savo dienraštį, parduot porą štorų ir pagaliuos spaustuvę, yra žinoma, be galo pikta, matant "Naujienų" bujojimą: todėl p. Balutis ir loja jau netoli metai laiko ant "Naujienų" biznio. Piktas neišlaikiusio konkurencijos vertelgos pavydas diktuoja p. Balučio insinuacijas.

Už tai mes ir vadiname tą redaktorių vertelgos slauzainiku ir todėl patariame jam su savo "polemikomis" nelysti prie "Naujienų" redakcijos, kuriai yra pavesta idejinis dienraščio vedimas, bet pasijieškoti lygių sau partnerių.

"KATALIKE" ATSGARGIAU!

"Naujienose" jau buvo rašyta apie tai, kad parapijinėse Chicago mokyklose busią uždrausta vartoti vadovėliai "kitataučių" (t.y. ne angly) kalbomis. Apie tai rašo dabar ir "Katalikas." Jisai tarp kitko sako:

Visas šis sumanymas yra pastatytas ant begaliniai kvaילו sanprotavimo, kad tikta tie, kurie moka angly kalbą ir nepažista kitų kalbų, o ypatin-gai tėvų kalbos, gali buti gerais ir "tikrais" amerikonais.

Visas šis sumanymas iš pat savo pamatų yra neamerikoniškas, neteisingas, neišmintingas ir padidinas tas ištvirkimo progas, kurios jau dabar yra matomos čia augusiųjų tarpe ir kurioms taip dažnai skundžiasi tėvai ir jaunųjų auklėtojai.

Siame sumanyme mes matome gabalėlį tos rusinimo ar vokiecinimo politikos, kurią lietuviai ir taipogi kitos tautos turėjo progą patirti ir kuria bjaurisi ir piktinasi kiekvienas civilizzuotas žmogus kaipo priespaudos, vergijos ir persekiojimo apsiereikškimu.

Skaitytojai, atsimeink, kad tasai "begėdiškai kvailas," neamerikoniškas, neteisingas, neišmintingas ir padidinas ištvirkimo progas sumanymas yra išdirbtas Chicago rymo-katalikų arcivyskupo Mundeleino paskirtos komisijos, susidedančios iš trijų kunigų!

"Katalikas," taip baisiai niekindamas tą sumanymą, meta panieką juk ir ant sumanymo autorių, ty. ant arcivyskupo ir jo komisijos. O toks pasielgimas pagal kun. Kemėsio mokslą yra bedieviškas, priešingas tikėjimui. Taigi, kad kaip, kun. Kemėsis dar ims ir pareikalau iš p. Tananevičiaus pasiulytųjų jam \$500. Ką tada darys p. Stasys?

SKAITYTOJŲ

BALSAI

(Redakcija neatsako už nuomones, išreikštas šiame skyriuje.)

KAM BARTI.

Labai tankiai tenka pastebėti laikraščiuose barant moteris ir merginas, kad jos mažai rašo žinelių į pirmieviškus laikraščius apie savo gyvenimą ir reikalus.

Ant to tiek galima atsakyti. Tulos moteris nors laisvos, bet jos su literatura ir rašymu nėra apsipažinusios, todėl ir narašo.

Jei kurios ir yra plačiau apsipažinusios, tai tų ir vyrai yra labiau apsišvietę; o jeigu vyras užsiima rašymu, tai moteriai tikrinama, kad jai tas būtų bergėdžias darbas.

O kur vyrai yra tamsūs, fanatikai, tai savaimi suprantama, kokią laisvę turi moters.

Apie mergaites tai kas kita. Kurios pamokintos, tai jos šitą ir parašo. Kurios gi nemokintos, tai ko iš jų ir norėti. Kad ir norėtų kuri pasimokinti nors laiską parašyti, tai tuoj motina ar kaiminka pradeda ją smerkti. Nusų jaunos mergaitės yra suvaržytos žmonių liežuvių taip, kad net, kaip teko patirti, turi pasikavoti nuo tėvo ar motinos, kad perskaičius kokią nors knygą ar laikraštį, nes jeigu tą užtėmys motina, tai tuoj praneš tėvui, kuris gali primušti ją, ar net iš namų išvaryti. Musų mergaičių sunkaus padėjimo negalime nė apsaakyti.

Nežiurint to visko, ir tarpe jų atsiranda tokių mergaičių, kurios drįsta laisvai protauti, nesibijodamos nė peklos, nė savo tėvų gasdinimo. Bet ir tokios mergaitės gyvenimas nėra smagus. Joms tėvai nuolat prikaičioja, kad ji negaus vyro, jei neis su vėciais ir neatsisakys nuo "ciicilistės" vardo. Esą vėčių armija tokia graži, o jų generolas toks puikus vyras, ir jie tave paniekins ir busi visų apleista. Kunigėlis irgi tokią merginą keikia ir liepia atstoti nuo "bedievių." Bet tokių mergaičių, kurios gyventų savo protu, yra visai mažai.

Kada tėvas ir motina susi-pras, tik tuomet galima tikėties, kad musų jaunoji gentkartė pradės žengti laisvės keliu. Bet galima stačiai tvirtinti, kad kol viešpataus kunigija ir bravorai (girtuoklystė), tol moters ir merginos nesulauks to laiko, kada jos pačios galės luosai rūpintis savo gyvenimu ir savo reikalais.

Kokios dvasios yra tėvai, tokie ir vaikai. Kokį vyrą gaus moteris, tokioms nuomonėms ji pasiduos. Kas žino laisvos moters padėjimą žino, kad vyrai tankiai tik slepiasi po laisvės skraiste, bet jo moteris laisvės visai nemato.

Tad ir nebarkit mus už nerašymą. Kada vyrai bus pilnai susipratę, tai ir moters greičiau patirs kas bloga, o kas gera. Bet visgi moterų priedermė yra nors biskį pradėti judėti ir kelties iš to snudurio, kuriuo mus užmigdė musų seneliai. M. L.

NEATIDĖTINAS DARBAS.

Seredos "Naujienose" tilpo Genių Dėdės straipsnis "Verta pagalvot," kuris verčia mane išreikšt savo nuomonę.

Jau dešimtas mėnuo baigiasi, kuomet aš pakėliau tą patį klausimą buvusioje rajono konferencijoje — Kensingtone. Tuomet mažai kas tą klausimą suprato ir pakalbėjus keliems draugams už ir prieš liko atidėtas ant neap-rubežiuoto laiko. Dabar, kuomet gyvenimas parodė to mūsų išsiblašymo pasekmes, apie tai jau ne vienas pradeda kalbėti.

Taigi perskaičes Genių Dėdės straipsnį, net nudžiugau, ir griebiuos už plunksnos. Norėčiau, kad šis klausimas būtų pakeltas busimoje rajono konferencijoje, kuri įvyks nedėlioje, 21 d. gegužės. Musų draugų šventa pareiga bus pastatyti tą klausimą į dienos tvarką, kad apkalbėjus plačiau šį dalyką. O jeigu jis pasirodytų neišsrišamas, tai paduoti kuopų referendumui išrišti. Dabar laikas, todėl neatidėliokime, draugai, užmanyntą darbą. M. Petrauskas.

NUO ADMINISTRACIJOS.

Mums praneša iš Georgetown, Ill., jogei koksa tai R. M. Kalinauskas važinėja po Georgetown apielinkę ir užrašinėja "Naujienas", o paskui siunčia "Draugą." Mes pakol dar negalime pasakyti, ar tas daroma tikslu apgauti, arba pasitaikė per klaidą. Mes tą dalyką tyrinėjame. Visgi pranešame apsisaugoti ir mums pranešti, jeigu ką žinote apie tai daugiau.

A. Petratis
Generalis Manageris.

Jaunuomenės Skyrius

APIE STRAIPSNŲ RASYMĄ.

Keliuose pirmiau tilpusiose straipsneluose bandžiau nurodyti, kaip reikalinga raštu išdėstyti mintis, idant jos būtų skaitytojui suprantamos. Rašytojas tečiaus vien tuo neprivalo pasitenkinti; nes neužtenka, kad rašinys būtų suprantamas, reikia da, kad žmonės jį skaitytų, ir kad jis darytų įtaką ir skaitytojus. O tatau priklauso nuo dviejų dalykų: 1-uo to, kaip ištikinys, kaip giliai pažįsta rašytojas dalyką, apie kurį jis kalba ir 2 — nuo to, ar bus jo mintis išdėstyta taip gyvai, kad skaitytojui ištekės kantrybės jas visas perskaityti.

Tame, kad juo nuodugniau pažinsime kokį dalyką, tuo pertikrinančiau mes apie jį kalbėsime, manau, negali būti jokios abejonės. Ir apie tai čia nekalbėsime; tik patarčiau rašantiems juo arčiausia susipažinti su tuo, apie kurį rengiamosi kitiems paspasakoti.

Apsistosisu tečiaus ilgiau prie to, kas reikalinga straipsniui, kad jį žmonės žingeidžiau skaitytų. Pirmiausia, suprantama, reikalinga, idant mintis, jame tilpusios, būtų indomios, — naujos, arba nedaug da sykių išreikštos, bet paliečiančios klausimus, tuo laiku indomius žmonėms, kuriems straipsnis skiriama. Rašytojas, gėdijasis turėti pasiekimą, privalo žiūrėti, kas per vieną yra jo skaitytojai, vaizdžiai tariant, — jo auditorija. Ir jeigu, pavyzdžiui, kas nors parašytų „Naujienuose“ straipsnį — traktatą iš augštosios matematikos, tai, žinia, gal vos keletas ypatų atsirastų tokių, kurios perskaitytų jį su atida. Nors abejotina, ar atsirastų ir tiek.

Antras labai svarbus reikalavimas, idant straipsnis būtų indomiai parašytas, tai tas, kad rašytojas patsai indomautų dalyką, apie kuriojus jisai šneka. Ištikrųjų, jeigu jis pašvęs savo straipsniui tiek domos, kiek kunigas mišias laikydamas mišijų maldoms, ar popas „gospodi pomilui“ giedojimui, tad be abejo, skaitytojas užmigs jo straipsnį beskaitydamas. Visai kitą įdį daro straipsnis, jei apkalbami dalykai arti paliečia rašytojo sielą. Skaitydamas tokį straipsnį rodos taip ir jauti, kaip plakė rašytojo širdis jam berašant... Kur jau čia bemiegosi.

Vienok ir to neužtenka. Viens žinoma, jog vienodas monotoniškas darbas mums greičiau įkireja, negu įvairus. Tą patį galima pasakyti ir apie skaitymą. Todėl, kad nevarginus skaitytojo, rašytojas privalo stengties išreikšti savo mintis jausmus kuojvairiausiai.

Ir stiliaus meistrų raštai kaip tik ir pasižymi tuo įvairumu. Prisizūre kime jų raštams. Pirmiausia sakinius. Vieni jų susideda iš keturių penkių žodžių, kiti išsitiese keliolikoje eilučių. Pažvelgkime į subdavojamą jų paragrafų: vieni trumpi, užimantys tris keturias (kartais tik vieną) eilutes; kiti gi — puslapių ilgio. Vieni paragrafų prasideda trumpais paprastais sakiniiais ir užsibaigia ilgiausiais, tarytum iškeliančiais skaitytoją į padanges, periodais; o kiti, prasidėję augstu pakilusiu tonu, užsibaigia paprasčiausiai. Stiliaus meistras viename puslapyje kalba rimtu šaltu tonu, kitame jau, įvairumu delei, įveda dialogišką (pasikalbėjimo) minčių išreiškimo formą. „Didelis“ rašytojas gamtos vaizdą aprašo kitokių stiliumi, negu juokingą atsitikimą, o šio pastarojo išreiškimo forma skiriasi nuo budo išreiškimo kokios

nors praklinios idejos. Zodožių, „didžiųjų“ rasytojų stiliumi įvairus perdėm. Ir todėl ir mes, kurie kad ir „ne kalnų viršūnėmis, tai nors kloniais norime vaikščioti“, turime stengties sekti jų pavyzdžiais.

Ypatinę gyvumą, skaitumą (jei taip galima išsireikšti) raštui suteikia ir taip vadinamos kalbos figūros. Prie jų apsisistosisu todėl kiek ilgiau.

Figurativė kalba yra neteisinga formaliai arba logikos žvilgsniu kalba. Imkime pavyzdžiui nuolat ir nuolat vartojamą kalboje sakinį: „Katilas verda.“ Kuris iš mūsų nesupras šio sakinio reikšmės? Tokio neatiras. O betgi kokias paikystė šitame sakinyje glūdi: tik istikro, — Kaip gali katilas virti? Juk tai nesamone taip sakyti. Ir mes žinome, kad verda vanduo katile, o ne katilas. Ale mes sakome „katilas verda“ ir gana; ir darykit jus, visi mokslininkai ir formalistai, mums ką norite — mes jį nepaisysime ir kalbėsime savaip, ba tai yra trumpas ir aiškus pasakymas, nors tegul, ir neteisingas. Augščiau paduotasai sakinyje buvo vienu figurativės (vaizdingos) kalbos pavyzdžiu.

Figurativė kalba, kurią mes vartojame labai plačiai, dažnai patis to nejausdami, dalinama sulig jos formų į keletą grupių. Viena jų paprasčiausia yra prilyginimas. Norėdami aiškiau atvaizdinti, duoti geresnį supratimą apie kokį dalyką, atsitikimam ar ką kitą, mes prilyginame jį prie gerai žinomo mums dalyko ar ko kito. Ve pavyzdžius:

- Kaip laivai linguojas
- Ant jūros bangų,
- Kaip kvietkai bučiuojas
- Tarp dirvos vagų;
- Taip Tamstos jautrioji
- Krutinė banguoj
- Ir meilė kaitrioji

Gražybę ringuoj (Jovaras, Poezija, „Kaip laivai.“). Kaip matome, krutinės alsavimas čia prilygsta laivų supimuisi juroje, kvietkų lingavimui dirvoje. Gražiai pasakyta — ar ne?

Kita figurativės kalbos forma bus taip vadinama metafora. Tai yra taipgi prilyginimas, tik čia nebesimato prilyginimo žodžių „kaip“, „lyg“, „tarytum“ ir tt. Metaforos pavyzdžiu gali būti sekamas sakiny: „Tai buvo parašyta svaiguliu galvoje“, „Kalk kol geležis karšta“ ir tt.

Kartais metafora priima impersonavimo arba personifikacijos formą, kuomet kalbama apie dalykus, neturinčius sielos, tarytum apie gyvus, apdovanotus protu ir jausmais sutvėrimus. Pavyzdžiai: „Naktis klausosi sesutės maldos“, „Ežero bangos blyzgancios, vėsios, glostot, bu-

čiuojat žaliuosius krantus ir švendres-sesaites prie širdies priglaudžiant (žiūr: Jovaras, Poezija, „Ežero Bangos“).

Toliau seka apostrofai. Taip vadinamos kalbos figūros, kuomet kreipiamosi į nesamus dalykus, gyvenančius ar mirusius, lyg jie būtų čia pat. Pavyzdžius: „O Roma, kame tas balsas kuriuo (tu) skambėjai, kame galybė (tavo) ir pranokėjai? (Rodosi, Maironio, „Pavasario Balsai“).

Sekama kalbos figura vadinasi antiteza. Ji vartojama pabrėžimui skirtingumo, kontrastui. Pavyzdžius: „Geriau karaliuoti pekloje, negu tarnauti dangų.“

Gyvenimam mūsų minties išreiškimui dažnai taipgi vieni žodžiai užvaduojami kitais, labai jėms artimais. Tokia kalbos figura vadinama Metonimija. Ve keletas pavyzdžių: „Parduočiau skryminis, baltas drobeulis, kad atvaduočiau jaunas dieneles“, „Jis yra stiklinės vergas“, „Kovokit už jų aukurus“... Ažuot sakius, kad jis yra girtuoklis, pasakyta jog jis yra stiklinis vergas; užuot pasakius: „Kovokite už tai, kas yra jums brangiausia, artimiausia, pasakyta „Kovokite už savo aukurus.“

Antanas.

Pabaiga kitą kartą.

ANGLIJOS JAUNUOMENĖ IR TARNAVIMAS KARIUOMENĖJE.

(Pabaiga).

Pereitą syki kalbėjome, kaip Anglijos socialistų jaunuomenė priešinasi tarnavimui kariuomenėje. Ji savo priešinimąsi tarnavimui parėmė tarptautinio solidariskumo principu, kad visi žmonės jiems yra lygūs, jie nesutinka jų žudyti; jie net atsisako tarnauti neveikiančioj armijoj (ty, tarnaut ne karės lauke, bet namie, ar užpakalyj mušio lauko, prie minų išgriebimo, etc.), nes jie tuosyk pagelbėtų tiems kareiviams, kurie yra karės lauke ir žudo kitos šalies kareivius; kad jie nors ir nekariautų, vistiek prisidėtų prie patobulinimo kariškosios mašinos, kuri galėtų dar daugiau žmonių išžudyti.

Lygiai tą patį pabrėžia ir pacifistai (taikos šalininkai). Jie irgi tarnavimui kariuomenėje prešingi vien delei savo persitikrinimui, kad visi žmonės broliai ir negalima atimti jiems gyvasties, nes visų tautų kraujas vienokiai brangus. Jų sąžinė priešinasi kare ir todėl jie negali stoti kariuomenėn.

Štai prieš tribunala stovi mokytojas, kuris griežtai atsisako tarnauti kariuomenėj. Tarp tribunalo ir jo įvyksta sekantis pasikalbėjimas (sutrumpintas):

Tribunalo pirmininkas: — Jeigu žmogus užgaus jus į vieną veidą, ar jūs busite priversti atsakyti jam užgavimu?
Mokytojas. — Ne.
Pirm. — Ką, atstатыsite jam kitą veidą.
Mok. — nežinau.

Pirm. — Ar sutinkate jus pavartoti prievara išgelbėjimui kito žmogaus gyvasties?

Mok. — As nenoriu niekam daryti to, ko as sau negeisčiau.

Pirm. — Įsivaizdinkit, kad jūs matote, kaip vokiečių submarina selina prie Lusitanijos ir nuo jės priguli kad tas laivas, plaukiojantis su romiais gyventojais, būtų išgelbėtas ar paskandintas. Ką jūs darytumėt tokiame atsitikime?

Mok. — As padaryčiau viską, kas nuo manes prigulėtų, kad išvengtų aukų iš abiejų pusių. Bet jokiam atsitikime as nevarčiau ginklų degi prieš vokiečius, nes del mus, karės priešininku, visų tautų kraujas vienokiai brangus ir išgelbėjimui vienam, mes negalime varuoti prievaros pradymui kiti.

Pirm. — Įsivaizdinkite sau, pagalius, kad prie jų sąjū akių vokiečiai užpuola ant jų sesers su tikslu ją išgėdinti. Kaip reaguotumėtės tokiam atsitikime, nevarčiodami prievaros?

Mok. — As užstodčiau vokiečiams kelia, stengčiau jį pertikrinti, kad jis blogai daro, paaukautiau savo gyvastį sesers išgelbėjimui, bet joku būdu negalėčiau užmesti vokiečių.

Kiti jaunuoliai kitaip priešinasi tarnavimui kariuomenėj ir eji mui į karę. Jie visokiais imanomais budais stengiasi nuo tarnavimo kariuomenėj išsisukti ir stato tam visokias priežastis.

Taip Londono mayoro kamerdineris, pašaukus jį į kariuomenę, savo atsisakymą motivavo tuo, kad jis yra nepaprastai stiprus ir sveikas. Tokiu būdu, sulig jo, jis galis atnešti valstybei ir šaliai daug didesnę naudą tarnaudamas kur kitur, negu kariuomenėje, kur nereikia nė didelės spēkos, nė gi ypatingos sveikatos.

Kitas jaunuolis užreiskė tribunalui, kad jis negalis tarnauti kariuomenėj todėl, kad jis priverstas yra palikti savo motiną-našlę ir tris mažas seseris, gyvenančias vien iš jo uždarbio. „Mintis, kad mano seseris ir motina atsidurs be pastogės ir priemonių pragyvenimui, arba geriausiam atsitikime, kad jos paklius į „darbininkų namą“ (valstybinė įstaiga del paliečių, beturčių ir bedarbių), ta mintis neleis man būti geru kareiviu“ — aiškinosi jaunuolis.

Vienas pirklys darodinėjo prieš tribunala, kad jis negali atleisti savo patarnautojo į kariuomenę, nes jo įstaiga negali apsieiti be to „klerko.“

— Okiek jūs jam mokate? — paklausė tribunolas.
Susigėdėmus pirklys atsakė, kad 17½ šilingų į savaitę.

Nelaimingam jaunuoliui prisidėjo stoti kariuomenėn, nes tribunolas atrado, kad jo žema algą visai nerodo, kad be jo negali apsieiti įstaiga. Ir pirmininkas dar paklausė pirklio, kodėl jis tiek mažai moka savo darbininkui, be kurio negali apsieiti, jaunuolį tuoj prirašė prie kariuomenės.

Vienas pienininkas, pašauktas į kariuomenę, atsisakė stoti jon delto, kad jis nerado šventraštyj nė vienos vietos, kurį paakintų karę. Ir jis užreiskė: „Mano Dieviu yra priešinga visokia žmogžudystė.“

Kitas jaunuolis užreiskė tribunalui, kad jeigu Dievas laimintų karę, tai jis nebutų prisuntęs ant žemės savo sunaus skelbti

taiką ir smerkti kares.

Ant pirmininko atsakymo, kad Kristus mirė už visus ir už tai esą ir mums reikia sekti jo pavyzdžiu, jaunuolis atsakė:

„Jeigu jūsų nuomone Kristus mirė už tai, kad išgelbėt mus visus, tai mums dabar visai nėra reikalo žuti už kitus, nes del išgelbėjimo pasaulio užtenka vienos dieviškos aukos.“

Toliaus jaunuolis užreiskė, kad Kristus mokslas draudžia visokią žmogžudystę ir jis kaipo krikščėnionis, negėdžia ir negali kuo nors tarnauti kare, kuri stato savo uždavinii tik užmušėjyste.

Taip Anglijos jaunuomenė priešinasi tarnavimui kariuomenėj. Anglijos buržuaziskai-patriotiškoji spauda labai piktinasi tokiu jaunuomenės elgimuisi, bet delei to jaunuomenė visai nenusimena, bet kasdien dar smarkiau pradeda kovoti prieš karę ir priverstiną kareivivimą kariuomenėj.

Taikos šalininkų judėjimas Anglijoj labai smarkiai platinasi, nežiurint kad laikraščiai tyčia stengiasi tai užtylėti. Tas judėjimas virsta grąšinančiu ir nuolanki Anglijos imperialistams valdžia pradėjo bausti kalėjimu atsisakančius tarnauti kariuomenėj. Bet r tas niewo negelbsti. Jaunuomenę, kuri syki stoko kovon, negali atgrasinti nė kalėjimai, nė kitos baismės. Tas vien tik gali paskatinti prie dar smarkesnės kovos. Ir visai nebus stebėtina, kad Anglijos valdžia, delei jaunuomenės pasirpėšinimo, turės atisakyti ir nuo konskripcijos.

ATSISAUKIMAS.

Mylimos sesutės! Argi jūs jau nemokate nė rašyti, nė skaityti, kad jūs taip visai nieko neparašote į laikraščius? Rodosi, kad jūs visai šiame pasaulyj nė nesiranda. Daugumas sako: „Man nesiseka rašyti į laikraščius, nes nežinau nė kaip žodžius sudėti, nė aš turiu apie ką rašyti.“ Bet aš duociau jums patarimą parašyti kokį nors straipsnelį ar žinutę į „Naujienuose“; jums kad išsyki ir nepavyks gerai parašyti, nėra ko nusiminti; netrukus jus prasilavinsite ir pamėgsite rašymą. Nesigailėsite nė laiko, nė spēkų, bet stengsitės, kad kuodaugiausia parašyti.

Jūs turbūt ne viena esate skaitė mano straipsnelius, kurie visados tilpsta pėtnyčiomis „Jaunuomenės Skyriuje“. Ne viena iš jų sąsakys, kad ten nieko indomaus nėra ir tas tikra tiesa, aš negaliu jais pasigirti. Bet užtai pasistengkite ir jūs pačios parašyti, išreikšdamos viena kitai savo nuomonę, — tuo pasidalinsime viena su kita savo nuomonėmis ir prasilavinsim.

Aš kitą kartą kad ir labai norėčiau parašyti kokią nors žinutę, ar šiaip kokį straipsnelį, bet negaliu, nes tėvai man draudžia rašinėti, — jie laiko tai nenaudingą darbu ir bereikalingu laiko gašininu. Vienok aš atrandu budą parašyti šį bei tą ir visai ne supykinti savo tėvų. Jeigu aš negaliu rašyti namie, aš pasiimu pašiuoką ir popieros, nusinešu į darbą ir pietų laike ten parašau straipsnelius į „Naujienuose“, „Kovą“, ar „Laisvę.“

Jeigu aš vaiku budama ir tėvų draudžiama randu laiką ir budą kaip parašyti, tai kodėl gi jūs, sesutės, kurios neturite tėvų ir esate liuosos negalite surasti laiko? Bet kodėl jūs turite laiko suėjusios su draugėmis apie vaikus pasikalbėti, kad ana tas vaikas yra garžus, kitas biauirus, arba vėl jis mane palydėjo iš baltiaus namo ir pabučiavo. Protingam žmogui, sesutės, jūs tuo pasirodote neverčiomis ir pačios save tik pasižeminat. Gerai kad jūs vaikas palydi namo iš vakaro — tai pasakykit jam aciu už tai ir niekam nesigirkit; arba jeigu jūs mylite kokį vaikina, tai laikykite savo širdij ir nesipasakokit apie savo

meilę niekam kitam, vien tik tam, kurį mylite. Taipgi nemėtkit pinigų ant visokių niekniekių, kaip tai: ant „pentų“, milnelių, žiedų ir kitokių mažmožių, be kurių galite apseiti. Miltai, „pentas“ jūsų nepagražys, kokios jūs esate, tokios ir busite. Geriausia gražumui pagelbsti tyras oras, vanduo ir švarus užsilai kymas. Taigi mielos sesutės, meldžiu jūsų pamesti tuos niekam nevertus užsiėmimus, nes iš jų naudos jokios neturesit.

Daugumas merginų, gyvenančių mano apielinkėj, neapkenčia manes ir vadina mane prakeikta bedieve. Ir kad aš, nemokėdama nė rašyti rašau ir ten bereikaltingai užimu vietą. Bet gerai, sesutės, jeigu jau jūs esate tokios šventos, tai kodėl jūs neparašot nei tiek, kiek aš parašau. Nes jeigu aš matau, kad nė viena iš jūsų neužiima rašymu, tai aš pasiėmiau jį į savo rankas ir aš niekad „Jaunuomenės Skyriaus“ neužmiršiu ir, laiko turėdama, visados į jį parašysiu.

Saulutė.

Sis-tas iš Jaunuomenės

CEDAR RAPIDS, IOWA. — Čia taipgi randasi nemažai jaunuomenės, bet apie jos veikimą nieko nesigirdėti. Yra keletas merginų ir vaikinių, bet truksta veikėjų, kurie galėtų suorganizuoti Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygą, kuri čia būtų labai reikalinga ir atneštų didelę naudą.

Broliai ir sesutės, laikas mums pabusti ir pasirodyti visuomenės akyse, reikia mums, jauniems, lavintis, rengti draugiškus vakarėlius, prakalbas, diskusijas, paskaitas ir t.t. Tada pamatysime, kad mūsų darbas duoda naudą ir mes einame pirmyn. Už tai Cedar Rapids jaunuomene, sukrusime prie suorganizavimo Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos!

Rytų Svečias.

ROCKFORD, ILL. — Lietuvių Socialistų Jaunimo Ratelis geg. 12 d. parengė debatus temoje: „Kas kaltesni, vyrai ar moteris, kad esti nesutikimų šeimoje?“ Moterų pusę gynė p-lė O-na Azubalaitė ir M. Vaškevičūtė-Valentienė; vyrų pusę — A. Dovidaitis ir St. Petrauskas. Ant rytojaus, geg. 13 d., įvyko to paties ratelio ir „Kanklių“ choro draugiškas vakarėlis. Buvo ir programos, susidėjęs iš abiejų dr-jų chorų dainų ir monologo.

LIETUVIŲ SOCIALIŠTŲ JAUNUOMENĖS LYGOS IŠVAZIAVIMAS.

Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos draugiškas išvažiavimas į Jefferson Park, Ill. įvyks ateinančioj nedėlio, gegužės 21 d. Kas mėgsta ramiai praleisti laiką ant tyro oro, malonėkite atsilankyti.

L. S. J. Lygos nariai, pasibaigus mokyklai, 12 val. susirinks „Aušros“ svetainėj, o iš ten visi sykiu išvažiuos į mišką. Nežinantjės kelio gali važiuoti sykiu.

Rengimo Komisija.

PRANESIMAS.

Subatoje, gegužės 20 dieną, Mark White Square svetainėj, Halsted ir 29 gatvės, bus nepaprastas Liet. Soc. Jaunuom. Lygos susirinkimas. Pradžia 8 val. vakare; vieta: mažoje salėjė, ant rame augšte. Nariai visi malonės susirinkti laiku. Sekret.

18-TAS DISTRIKTAS.

Pranešame „Naujienuose“ skaitytojams, kad K. Sitavicz užima tvarkyti 18-to distrikto „Naujienu“ prenumeratas. Mes pavedame jam rinkti naujas „Naujienu“ prenumeratas ir atnaujinti senas. Reikale kreipitės į „Naujienu“ Administraciją 1840 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Vokiečių kariuomenės viršininkai tariasi padaryti ataką.

DAR TAIP NEBUVO PIKNIKAS GEGUŽIO MĖNESIO su DAINOMIS

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKAS KLIUBAS
Nedėlioje, Gegužio - May 21 d., 1916 m.

LEAFY GROVE, ANT. BLINSTRUPO DARŽE
WILLOW SPRINGS ILL.

Pradžią 9 valandą ryte Inžanga 25c porai
Programė dalyvauja visi Chicago's vyrų ir mišrus chorai.

Kviečiam visus atsilankyti kuo skaitlingiausiai. Su pagarba,
J. L. A. T. KLIUBAS.

PASTABA: Imkite Archer-Cicero karus kol sustos, paskui imkite Joliet karus iki Leafy Grove.

Tautinio klausimo žinovai

Karės metu kviešti ir nekviesti imasi risti tautišką klausimą. Jei tą klausimą riša liberalas ar klerikalas, tai būtina jį turi daryti socializmo mokslą. Neseniai panašios rūšies tautiško klausimo rišimas pasirodė "Rygos Garse."

Tulas p. D. D. savo straipsnyje "Tautinis klausimas" pradeda melu. "Socialistai", sako jis, "buvo pradėję skelbti, kad tautinio klausimo visai nėra arba bent jo neturi but socialistų tarpe." Gaila, kad p. D. D. visai nenurėdė, kur socialistai skelbė, kad tautinio klausimo visai nėra. Jei socialistai taip skelbtų, tai jie būtų melagaliai. Skirtumas tik tame kad, pas nesocialistus pirmoj vietoj stovi tautiški reikalai, o pas socialistus — klesiniai proletariato reikalai. Pagalios, tautiškame klausime socialistai daug nuoseklesni kaip kiti. Tame laike, kada liberalai ir klerikalai užsiima savo tautos girmu, kada sėja neapykantą tarp įvairių tautų, kada eina prie to, kad jų tauta naudotųsi pirmenybėmis, kada jie rupinasi suėsti atskirus kitų tautų narius, — tame pat laike socialistai, vardan tarptautiškų idejų, skelbia visų tautų lygybę, šaukia, kad visų kraštų proletariatas eitų išvien, reikalauja, kad kiekviena tauta naudotųsi teise pačiai spręsti apie savo likimą.

Lietuviui darbininkui — rusas, vokiety, lenkas ar kitos tautos darbininkas artimesnis, kaip savas buržujus. Per tai socialistui visvien kokia kalba kalba darbininkas, kokiam krašte jis gyvena, bile tik būtų darbininkas, suprantantis savo reikalus, o ne pavaldinis socialistų "komitetų", kaip ironizuoja klerikalų bernas.

Jei Vokietijos reichstage socialdemokratų frakcijoj narių dauguma pritaria valdžiai ir duoda pinigų karės reikalams, tai tas dar nereikia, jog internacionalizmo ideja žuvis. Tas tik rodo, kaip gudrus tie liberalai, p. D. D. beveik draugai, ką įsiskverbė į socialistų partijas mokėjo užimti vadovaujančias jose vietas ir partijos dalykus pasukti į liberalams geistinas vėzes. Jei nuoseklesnieji socialistai ligi karės per silpnai kovojo su liberališkais nuodais, tai dabar jų kova liks smarkesnė. Kas dėl vokiečių darbininkų, tai mes nežinome, kiek jų pritaria frakcijos daugumai. Ir bereikalo p. D. D. džiaugėsi, kad, beveik trys ketvirtadaliai visų vokiečių socialistų pritarė savo valdžiai, nes tame laike kada p. D. D. rašė savo straipsnį, tai jau buvo žinoma, kad pusė partijos narių pritaria tiems, ką balsuoja prieš kreditus. Jei geriau būtų patikrinta, tai gal pasirodytų, kad kreditų šalininkų nedaugiau kaip ketvirtadalis, — ir tai būtų jau liberališka politika.

"Amerikos socialistai žadėję skelbti streiką, kaip tik karas prasidės. Tečiau netik streiko nepaskelbė, bet dirba išsijuošę po savo fabrikus, gamindami kariaujančioms valtyjoms šovinius, armotas, kulkasvaizius, ir labai niurzga, kad Anglija trukdo tuos išdirbinius gabenti Vokietijon..."

Bet yra žinoma, kad socialistai, o tapiau ir susipratę darbininkai, stovi prieš buržuazišką tvarką, kovoja su kapitalistais

ir, nežūrint j tai, tie susipratę darbininkai dirba kapitalistams priklausamuose fabrikuose, gamina buržuazijai išnaudojimo įrankius. Kad nesuprasti, kodėl taip dedasi, tai reikia būti ponu D. D.

Pagalios, jei social-liberalais supainioti darbininkai ir daug nuklydo, tai jie mokės ir pataisyti savo nuklydimus, ir taisant visai nesikreips prie klerikalų, kad tie pamokytų, kaip reikia elgtis.

Nors ir daug Poznaniaus lenkų ir Austrijos čekų pasiduoda rusams, neva "iš apmaudo prie savo spaudėjų", kaippo sveltintaučių, tai nereikia užmiršti ir apie Vokietijos ir Austrijos vokiečius, Francijos francuzus, Anglijos anglus, Rusijos rusus, kurie irgi pasiduoda.

P. D. D. netik koliotojas socialistų, bet ir mekleris talkininkų. Kada Anglija kariavo su burais, tai toki mekleriai peikė anglus. Kada Anglija liko Rusijos talkininkė, o p. D. D. jos užtarėjas, tai ir Anglija jau gera.

"Tvirkiausiai tos valstijos laikosi, kurios yra arba visai vieno do plauko, vienos tautos, arba jei yra mišrios, tai visų tautų teisės yra lygiai apsaugotos, kaip va: Belgijoj, Šveicarijoj, arba Anglijoj."

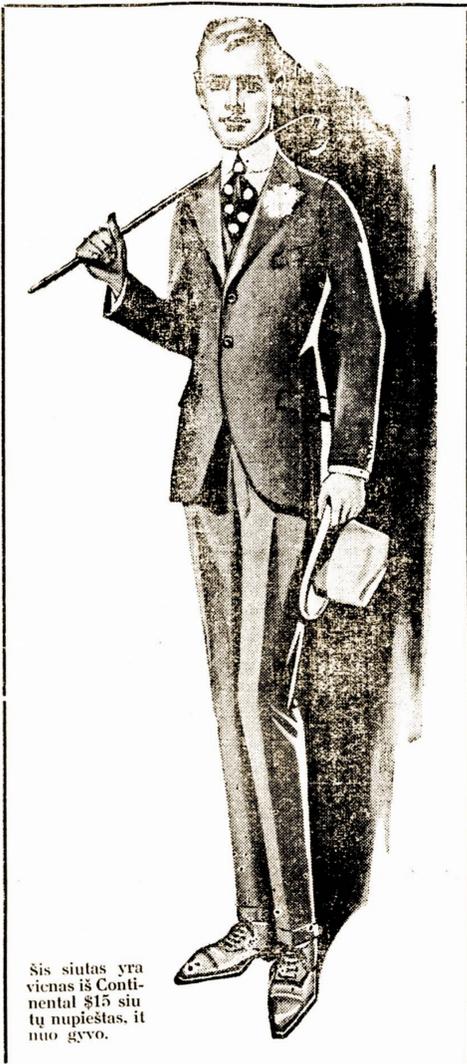
Kaip Anglijoj visos tautos lygiai apsaugotos rodosi puikiai sako Anglijos šeiminkavimas Indijoj, arba Irlandijos kova už autonomiją. "Anglijos valstijos įstaigos" lygiai tarnauja ne "jiems visiems", bet tik angliškai buržuazijai. Indija Anglijai reikalinga, kad apiplėšus ją, o patįs indai temiršta badu. Indija Anglijai reikalinga, kad karės metu imti iš tenai gerai išdresiruotų kareivių, jau perstojo būti žmonėmis ir liko vien gyvomis mašinomis, — o jei indai pareikalaus ko nors sau, tai gaus vien kulką, — kaip ir buvo šios karės metu.

P. D. D. labai didelis žinovas: jam net žinomos karės priežasties paslaptys.

"Kad Vienos kongresas būtų iškart geriaus nustatęs valstijų ribas ir užtikrinęs įvairioms Europos tautoms savistovų gyvenimą, gal nebūtų buvę tiek paskesnių revoliucijų, riaušių, karų."

Ir gana būtų buvę diplomatomams geriau iškarpyti Europos žemlapi, kad išvengus netik karų, bet ir... revoliucijų.

Jei sukyla darbininkai prieš valdžią ir viešpataujančias klesas, tai tame mat kaltas ne darbininkų išnaudojimas, bet Vienos kongresas. Juk galima buvo atkirpti kokį nors Europos kampą ir pavėsti jį patiems darbininkams, — tešeiminkauja jie tenai, kaip moka. Jei buvo karė tarp Rusijos ir Japonijos, tarp Italijos ir Turkijos, tarp Anglijos ir burų, tarp Suv. Valstijų ir Ispanijos ir tt., tai tame kalta ne darbininkų tvarka, reikalaujanti imperialistiškos valstijų politikos, bet Vienos kongresas. Juk galima buvo ir be karės Koreją atiduoti Japonijai, Tripolį — Italijai, Pietinę Afriką — Anglijai, Kubą ir Filipnus — Suvienioms Valstijoms ir tt. Tik mažas klausimas: ką reikia ir kam atiduoti dabar, kad pertraukus dabartinę karę? Lauksiu atsakymo iš gerbiamo "tautinio klausimo"

Sis siutas yra vienas iš Continental \$15 siutų nupieštas, it nuo gyvo.

THE CONTINENTAL laiko atdarę krautuves utarninko, ketverga ir subatos vakarais ir nedėlios ryte.

Tas nėra svarbesniu ką mes manom už tą, ką mes norim.

NAUJI kostumeriai atėję pas THE CONTINENTAL, labai nusidėvija, pamatę kad mūsų store drapanos užganėdina jų skonį. THE CONTINENTAL supranta, kad jauni vaikinai turi skirtingą ideją apie drabužių stailą, negu jų tėvai; taipgi THE CONTINENTAL supranta, kad tėvai nesijaustų savo vietoj užsivilkę savo vaikų drabužiais. Mes niekuomet nebandom įkalbėti jums, kad pirktut, — mes visuomet turim mintį tai, kad jūs nusipirkę ir nešiosit.

\$15

Mūsų patyrimas išmokino mus, kad \$15 siutų kaina užganėdina daugelį žmonių. Todėl mes visuomet specialiai palaikom ant rankų užtektinai lavoro — geriausių \$15 siutų Chicagoj. Palyginus su paprastais \$15 siutais, tai CONTINENTAL specialiai siutai lengvai gali būti verti nuo \$18 iki \$20. Jei mūsų įstaiga būtų mažesnė, tai mes priversti būtum imt daugiau — bet, turint tokias dides krautuves ir parduodant tiek daug siutų kasdien, mes galime nužemint kainas.

Jauni vaikinai myli naujus gražiai pasiūtus "PINCH BACKS".

Populiariška staila yra pagaiduojama beveik kas vasarą. Šie nauji "Pinch Back" siutai pas THE CONTINENTAL yra pasiūti iš vėliausios mados materijos ir spalvos. Mėlyni, žali, pilki, rudi ir pilki su juostelėmis, panašu, kad bus madoj ši sezona. Mes parodomė siutus įvairių spalvų ir saizų, saržų, namų darbo ir maistry.

Stebėtinos vertės už \$15 ir daug kitų už \$10, \$12.50, \$18, \$20, \$22, \$30, \$25, \$30 ir augščiau.

Lietuviai pardavėjai: J. DAUGLIS, J. DAILYDIS, S. KUCZIS.

Didžiausia Sakrova Chicagoje aprėdalu ir čeverkyų

THE Continental CLOTHING HOUSE

KAMPAS MILWAUKEE IR ASHLAND AVE'S

Mes Jums vel posiulom

HART SCHAFFNER
& MARX

PAGARSĖJUSIUS SIUTUS

VERTES IKI \$30

RYTOJ \$18 RYTOJ
TIK TIK

mo" žinovo. Juk — "Visi sako kad dabarties karas turėsias tautų teises geriaus nustatyti."

Ir visoms tautoms reikia duoti bent po sklypelį žemės (o žydams ir cigonams duosim žemės gulinčios apie... šiaurinį polių), nes —

"Zinoma, kad daug lengviaus susitarti su kaimynais, turinčiais savus namus, savo žemę, negu su bile kokiais parėjūnais, valkatomis."

Neužmirškite apie tai, lietuviai darbininkai. Juk ir p. D. D. kaipo lietuvių buržuazijos (o

tuom pat ir "muzikijos") idealogas, gerai supranta, kad muzikui lengviau susitarti su muziku kaip su bernu, kad buržujuj lengviau susiuostyti su buržujumi ir kitos tautos, kaip su savo tautos

"Ir dar sykį pasirodė niekais esą visi prasimanymai, priešingi "tik ne žmonių prigimties reikalams", bet klesų prištaravimas. Kaip ne kraipysi uodega, kaip ne taikysi nesutaikomus dalykus kysi nesutaikomus dalykus (proletariatą su buržuazija) — iš to visko nieko neišeis, ir pagaliau teks prisipažinti, kad "savininkui" geriau turėti reikalus

su savininkais, "negu su bile kokiais praėjūnais ir valkatomis."

Tautinio klausimo žinovas, p. D. D., kaip ne kraipytų uodega, bet toliau "bile kokių praėjūnų ir valkatų" nenuėina.

Amerikos gi lietuviai darbininkai turi neužmiršti apie klerikalų pagamintus "parėjūnus ir valkatas", nes Amerikos lietuviai darbininkai matuojant p. D. D. mastu, priklauso mat prie "parėjūnų ir valkatų."

Z. Augaitis.

NEW YORKAS, geg. 19. — Geležies darbininkų (Iron Workers) streikas plėtojasi. Pastaro-

mis dienomis sustreikavo dar keleto didelių firmų darbininkai.

IŠ DIDELIO GRIAUSMO MAZAS LIETUS.

NE WYORKAS, geg. 19. — Pradžioje karės, kuomet da tik susitvėrė Rockefellerio fondas šelpti nukentėjusius del karės belgus, to komiteto agentai manė, kad šimto milijonų dolerių gal ir nereikės pagalbai. Bet dabar žinovai to fondo išlaidų sako, kad Rockefellerio fondas neiššleids šelpimui daugiau kaip tik du milijonai. Ot tau ir kapitalistų labdarybė!

CHICAGOS ŽINIOS

PAGIRTINOS VESTUVĖS.

Percitoj nedėlio, geg. 14 d. atsibuvo vestuvės Kazimiero Gaučio su Petronela Būnoriute p. Liemežiu namuose, 3203 S. Lowe ave. Gražiai besilinksmintys nedidelis būrelis svečių neužmiršo nukentėjusių nuo karės lietuvių. Pui Augustui Jankauskui priminus, kad kuomet mes čia jaučiames liksmais ir laimingais, mūsų giminės ir pažįstami, pasilikę Lietuvoje ar kitur išsklaidyti gal neturi kąsniuo duos ir kad jiems reikia nors šiek tiek paaukauti, aukavo:

Po 50c — A. Jankauskas, D. Mitkaitė, A. Plienis, Gaučiai (jaunieji), J. Nutautas, K. Paulauskis, J. Sialulis, A. Stankauskas ir J. ir N. Lemežiai; po 25c — J. Remeikis ir L. Urbonas. Viso \$6.00.

"Aukos nutarta pasiųsti per "Naujienu" Redakciją Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

A. Stankauskas.

Aukos priimtos ir bus perduotos sulig paskirimo. Red.

BRIGHTON PARK.

Baliai saliuų svetainėse.

Pas mus naujenu netruksta. Subatomis, apie 7 val. vakare, žiūrėk, ir traukia gatvėmis muzikantai — ir vis į saliuų svetaines. Tose svetainėse ar patį saliuininkai rengia šokių, ar kokia bažnytinė draugija yra surengusi savo balių. Kaip tik pasibaigė gavėnia, tuo ir šokiai saliuuose atsirado ir dabar visos bažnytinės draugijos spiečiasi į saliuus, kaip musės prie mėsas.

Net ir šv. Kazimiero gvardija, kuri per Velykas kaip anuolai vaikščiojo apie Kristų, ir toji atvažiuo į saliuų rengti balių. Tas balius daug kuo skirėsi nuo kitų balių, nes gvardija atvažiuo į saliuų ir svetainę su visa savo amunicija ir kanoalėmis. Nusamdė nuo saliuininko visą barą ir gvardijokai apsirėngę visa savo uniforma ir prisikabinę kardus tik vaikšto po svetainę laukdami ateinant žmonių. Prie baro biznis eina gerai — amunicijos netruksta. Svetainė merginos ir nenori su biele kuo šokti, vien su gvardijokais, nes jie turi kardus, o vėl ir kunigas juos pagirė ir gerą darbą — saugojimą Kristaus.

Kokia tai moterų Nekalto Prasiidėjimo draugija irgi rengia balių saliuo svetainėj. Jei neištenka vietinių draugi-

jų, tai nuo Bridgeporto atvažiuoja kokia Eljosiūsa draugija — bet saliuo butinai turi būti ke-no nors balius.

Bet kaip negražiai tuose baliuose buna elgiama? Vien tik jaunuomenės tvirkinimas.

Prie svetainės durų irgi stovi kokia penkias dešimt vyrų — laukia kada juos leis į svetainę uždyką. Net gėda rašyti apie tokius dalykus, kad mūsų jauni-mas daugiau nieko nežino, kaip saliuų balius ir stovėti prie svetainės durų, laukiant kada su-leis už dyką.

Geriaus meskime visus saliu-ninius balius ir keičiavimą iš-pinigu, o imkimės už geresnio darbo: mokinkimės dainuoti, lankykimės į prakalbas, etc. Tuom padarysime daug didesnę naudą ir sau ir kitiems.

Yra čia ir padoraus jaunimo, bet visai mažas būrelis.

Agotės Sunus.

MILITARISTAI VEIKIA.

Chicago "preparedness" pa-roda įvyks ne 10 d. birėžlio, kaip išpradžių buvo sumanyta, bet 3 d. Mat tą pačią dieną ren-giama panašios parodos dar ke-liuose miestuose. Tuo pasinau-dodami Chicago militaristai su-jiems nuolankiais laikraščiais, nori tą dieną paversti "perpa-redness" diena visoje šalyje. Tuo tikslu yra išleistas ir spe-cialis atsisaukimas.

Militaristai veikia. Turėtu sukursti ir darbininkai, kad tu militaristų plenus sugriovus ir parodžius visiems, kad jie prie-singi visokiam ginklavimuisi.

DAINUOTI, TAI NE GRIEŽTI.

Trumpas paaiškinimas S. Ž.

"Vakar "Naujienose" S. Ž. pa-vaadinavo mane kritiku L. "Harmo-nijos" D. R. (tai nebuvo kritika, bet trumpa apie koncertą žinu-tė) ir išreiškia nuomonę: "Jei bus balsas išlavintas, tai galima dai-nuoti kokias tik norint dainas." Visai ne. Dainuoti, tai ne ant instrumento griežti. Muzikan-tui užtenka tikti gaidas teisiu-gai išlaikyti, kuomet dainoirui reikia ne tik gaidas išlaikyti, bet ir žodžius aiškiai ištart. Užteks prirodymo lietuvių chorų dažnai daromose klaidose lietuviškose tarmėse. Pav.: chorui dainuo-jant, jeigu vienas dainininkas iš-tars duona, kitas — dona, tre-čias — duna ir ketvirtas — dona, tai dainoje išeis "kačių muzikė." Todel, kad dainuoti, reikia netik išlavintų balsų, bet ir stengties

ištarti aiškiai, ar bent vienoje tarmėje, žodžius, tuomet bus gražiai suderinti balsai ir klau-sytojai galės suprasti ką choras dainuoja.

Rodos S. Ž. bus aišku. Nėra reikalo aiškinti svetimų kalbų tarmes, kurios mums sunkiai, ar-ba visai nepasiekiamos.

Muzikantas.

Streikuojantįs ekspresinin-kai kreipėsi prie mayoro Tho-mpsono, kad jis pagelbėtų už-vesti derybas su kompanijomis ir pasirūpintų užbaigtų strei-ką, nes tas streikas grėsia virsti vienu kruviniausių streiku.

Kompanijos samdosi skebus ir juos apginkluoja, taipgi po-licijos viršininkas Healey iš-siuntinėjo slaptą paliepimą vi-soms policijos stotims, kad jos visus atliekamus policistus sių-sty apsaugai skebų. Gi gyven-tojai, kol tas streikas tęsis, bus visai palikti plėškii malonei.

Kaip elgsis mayoras laike šio streiko dar nežinoma.

Vakar susstrikavo 500 prekių iškrovėjų iš Wabash geležinke-lio vagonų.

Streikas Western Felt Co. da-rbininkų tebesitęsia. Reikalau-ja 9 val. darbo dienos ir pripa-žinimo unijos.

Miss McLeod patraukė teis-mam anglių laikraštį "Tribune." Reikalauja \$50,000 už apšmei-žimą.

Gaisras kilęs Standard As-phaltn and Rubber Co., 3601 Wall St. dirbtuvėj padarė nuo-stolių už \$7,000.

Hiram Warner, 6334 Wood-lawn ave. iššoko iš elevatoriaus ir užsimušė.

Ferdinand Germi, 30 Walton Pl. motocyklistas suėjo lenk-tynėse su kitu motocyklistu. Važiavo 45 mylių į valandą ir laimėjo lenktynes. Paskui pa-sirodė, kad antrasis motocyk-listas yra policistu ir Germi at-sidurė teisme, kur turėjo užsi-mokėti \$15.00.

Edward O'Malley, 16 W. Chi-cago ave. paskutiniuose rinki-muose du syk balsavo. Pasių-stas dviem mėnesiam į kalėji-mą.

John E. Poppas pradėjo org-anizuoti grekus dirbančius valgyklose. Jie dirba po 13 val. į dieną, 365 dienas į metus. Daugelis jų dirba savo "tauti-cių" valgyklose ir yra baisiau-siai išnaudojami.

150 policistų laikomų Des-plaines St. policijos stotyj del streiko, patįs gali susstrieikuoti. Jie padavė formalį skundą de-čiai nešvarumo lovų, netikusių rankšluosčių ir k.

"Naujienų" Agentai

CHICAGO, ILL.
18-tos Gatvės Skyrius, K. Silavičius, 1810 S. Halsted Street.
North Side Skyrius, D. Kulikauskas, Bridgeport Skyrius, M. Petruskas, 3143 S. Halsted Street.
Englewood Skyrius, J. Naura, 8163 Gilbert Court.
Brighton Park: M. D. Seefor, 2432 W. 39th St., Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave., J. Minkėvič, 3848 S. Albany Ave., Atlantic City Skyrius: A. Janauskas, 4565 Wentworth Ave., F. Sandara, 5418 S. Princeton Ave., Mr. Zurauskas, 2041 Montgomery St.
Roseland, Kensington ir Burnside Skyrius, S. Misunas, 149 E. 107th St.
West Side Skyrius: A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St.
Town of Lake Skyrius, A. J. Zapal, 4601 So. Hermitage Ave.

ILLINOIS VALSTIJOS:
Cicero, Ill., J. Matulis, 1434 S. 48th Ct.
St. Charles, Ill., J. Glembža, 111 W. Main St.
Moline, Ill., J. Julius, 2402 — 23rd Ave.
Springfield, Ill., Chas Kochonas, 2005 W. Lake St.
Springfield, Ill., K. Lagunas, 1716 Matheny Ave.
S. Chicago, Ill., Stanley Latoza, 8704 Baltimore Ave.
DeKalb, Ill., "Lietuvių Ukėjų Klubas", 1135 Market St.
Westville, Ill., St. Marzemas, Barber Shop, State St.
Argo, Ill., M. Meksas, 6258 Archer Ave.
Waukegan, Ill., A. Petkus, 926 — 10th St.
Rockford, Ill., S. Petruskas, 121 N. Court St.

Pirmas Didelis ir Iškilmingas Piknikas
SURENGTAS
Lietuviu Laisves Kliubo
ANT. ZOPELIO DARŽE, Summit, Ill.
Nedėlio, Gegužio 21 d., 1919 m.
Piknikas prasidės 9 valandą. Inžanga 25c porai
Užkviečiame visus lietuivais ir lietuivaites atsilankyti į mūsų iškilmingą pikniką, o busite užganėdinti. Grieč gera orkestra.
Kviečia KOMITETAS

W. Pullman, Ill., W. Pilypas, 720 W. 120 St.
Batavia, Ill., K. Poška, 20 S. Prairie St.
Harvey, Ill., Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.
Chicago Heights, Ill., M. Beneika, 286 E. 14th St.
Spring Valley, Ill., B. J. Survill, Box 147.
Kewanee, Ill., K. Valanciusas, 506 E. 7 St.
Aurora, Ill., F. Wonckus, 50 N. Broadway.
Livingstone, Ill., K. E. Bertulis, Broad-way-Harrisburg, Ill., J. Comenduly.
R F D I Box 151.
Springfield, Ill., J. Lidzius, 2232 Peoria Rd.
E. St. Louis, Ill., J. N. Simanauski, 422 Collinsville Ave.
Springfield, Ill., K. Stokius, 1530 Sangamon Ave.
E. St. Louis, Ill., K. Zukauski, 194 St. Clair Ave.
Divernon, Ill., W. A. Zižinskas, Box 210.

INDIANA VALSTIJOJ:
Gary, Ind., J. B. Aglinskas, 1616 Madison St.
E. Chicago, Ind., A. Mikšis, 5016 Baring Av.
Indiana Harbor, Ind., F. Petrovskis, Drummond Ave.
Gary, Ind., V. Vaitkūnaitis, Box 122, Tolleston Station.

WISCONSIN VALSTIJOJ:
Racine, Wis., A. J. Baukus, 1236 N. Wisconsin St.
Kenosha, Wis., V. Bruzevičius, 266 Exchange St.

CONNECTICUT VALSTIJOJ:
Bridgeport, Conn., J. Dublis, 595 Main St.
Tarrington, Conn., V. Kelmelis, 62 Lewis St.
New Britain, Conn., A. Kiskinnas, 221 High St.
Waterbury, Conn., J. Prusekaitis, 775 Bank St.
New Haven, Conn., J. Vaitkūnaitis, 286 Wallace St.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ:
Hudson, Mass., M. J. Kanstant, 188 Main St.
Haverhill, Mass., Kazlauskas & Jurelionis, Gen. Del.
Montello, Mass., P. Kuprys, 175 Ames St.
Montello, Mass., B. P. Miskinis, 35 Arthur St.
Worcester, Mass., M. Paltanavičius, 45 Millbury St.
Montello, Mass., A. Puodžiūnas, 135 Ames St.
Lawrence, Mass., A. Ramanauskas, 101 Oak St.
Worcester, Mass., "Kardas" ("Sakė"), 149 Millbury St.
Worcester, Mass., K. P. Simkonis, 48 Millbury St.
Montello, Mass., P. Stiga, 5 Arthur St.

NEW JERSEY VALSTIJOJ:
Elizabeth, N. J., D. Boekus, 211 First St.
Harrison, N. J., A. Gavenas, 64 Cleveland Ave.
Newark, N. J., V. Lesčinskas, 315 Walnut St.
Newark, N. J., P. Lukšis, 314 Walnut St.
Newark, N. J., Metropolitan News Co., 11 Charlton St.
Jersey City, N. J., D. Pilka, 242 Wayne St.
Bayonne, N. J., A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St.
Elizabeth, N. J., P. Yurkunas, 119 Bond St.
119 Bond St.

NEW YORK VALSTIJOJ:
Amsterdam, N. Y., J. Cepaitis, 179 E. Main St.
Albany, N. Y., M. Lazarevičius, 196 N. Boulevard.
Amsterdam, N. Y., Mr. Males, 145 E. Main St.
New York, N. Y., Metropolitan News Co., 164 Henry St.
Amsterdam, N. Y., J. Mikenas, 235 E. Main St.
Mechanicville, N. Y., F. Mychalinsky, Box 916.
Rochester, N. Y., M. Zukaitis, 451 Hudson Ave.

MARYLAND VALSTIJOJ:
Baltimore, Md., A. Brazis, 650 W. Lombard St.
Baltimore, Md., S. Butkus, 604 Lombard St.
Baltimore, Md., J. Filipovicz, 437 S. Paca St.

IOWA VALSTIJOJ:
Cedar Rapids, Iowa, F. T. Martin, 1209 S. 3rd St.
PORTLAND, OREGON VALSTIJOJ:
Portland, Ore. Omara News Co.
NEBRASKA VALSTIJOJ:
So. Omaha, Neb., W. Waskel, 3223 O St.
So. Omaha, Neb., A. Zapal, 3014 B. St.
OHIO VALSTIJOJ:
Cleveland, Ohio, F. Januska, 2529 Superior Ave.
PENNNSYLVANIA VALSTIJOJ:
Kulpmon, Pa., Jos. Barauskas, Box 139.
Cool Centre, Pa., B. Dursh, P. O. Box 331.
F. Vandergrift, Pa., E. Gaižauskas, Bridgeville, Pa., T. Gelebis, P. O. Box 407.
Pittsburgh, Pa., J. A. Ignotas, 46 S. 22nd St.
Shenandoah, Pa., L. J. Jonckis, 615 W. Coal St.
Pittsburgh, Pa., F. Krasowski, 2809 Penn Ave.
Duquesne, Pa., K. Lideka, 306 Hamilton av.
Wilkes Barre, Pa., S. Pieteris, 26 Murray St.
Scranton, Pa., J. Telleyus, 1726-28 Jackson St.
Philadelphia, Pa., J. Wiener, 138 Tree St.

MICHIGAN VALSTIJOJ:
Grand Rapids, Mich., J. Zižinskas, 452 W. Leonard St.
WEST VIRGINIA VALSTIJOJ:
Minden, W. Va., J. Lalenomas, Box 138.

Ar Jus norite numazintu Gazo Bilu?

Po priėmimui gazo kompanijos užmanymo, kurį da-bar miesto konsulis apsvarsto, miestas NUZEMINS JU-SU GAZO KAINAS. Čia trumpai paduodame savo pro-poziciją:

Gazo Kompanijos užmanymas miestui

1. Duokit mums leidimą dirbti ir parduoti gazo "šilumos vienetu" (heat unit), vietoj senos ir brangios gazo "žva-kės spėkos (Candle power).
2. Mes tuojaus įvykdinsim kainų surašą materialiskai že-mesnę, negu dabartinė kaina.
3. Nužemintos kainos surašas priklausys nuo tolimesnio peržiūrėjimo, kuomet mūsų nuosavybė bus apvertinta ir bus galima visuomet peržiūrėti bile laiku per tam tik-rus autoritetus.
4. Dabartinė gazo kaina turi būti padidinta: bet, jeigu bus mums leista dirbti ir parduoti gazo "šilumos vienetu" (heat unit), tai tas neįvyks. Mes galim tai patvirtinti kiekvieno užsiganėdinimui.

Miesto priešinimosi šiam užmanymui suteiks jums žemesnę ga-zo kainą iš kart. Pakalbėkit su savo aldermanu apie tai. Jei a-pie ką nors jums bus neaišku, parašykite apie tai mums.

Užrašykite antrašą ant laiško ar atvirutės: Department B. Peoples Gas Light and Coke Company ir tēmykit atsaky-muose dabar einančiuose per dieninius laikraščius.

THE PEOPLES GAS LIGHT & COKE COMPANY.
Peoples Gas Building Tel. Wabash 6000.

EVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradines iki angliškai, teigi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis, Ekonomijos, Knygyvystės, Dailiaradės, Laikų rašymo, Pratybos teisiu ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINA MA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

APTEIKOJE Vlado Lesčinsko

galima gauti pirkti pavienius nume-rius "Naujienu" užsiprenumeruoti ir apskelbimus duoti.

Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str. Newark, N. J.

Vyrišku Drapanu Bargenai

Nauji, neatimti, daryti ant užsaky-mo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25 dolerių.

Nauji, daryti gatavi, nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 dolerių.

Visai mažai vartoti siutai ir over-kotas, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50

Atdara kasdien, nedėlionis ir va-karnais. S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKINAME DOVANAI
Suvienyotose Valstijose ir Kanadoj. Išmokinsime anglų kalbos dovanai ir duosime darbą su dideliu uždar-biu. Laike mokslo uždirbsite \$15 sa-vaitėje iš darbo parėje. Rašykite pa-aikškinimų. Indėk markę už 2centu. J. MASHKEN,
4456 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

ISMOK BARBERYSTES AMATA
Viskas sulig naujausia mada. Mo-kestis \$25. Inrankiai duodami. Al-gos mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
819 S. State St. ir 606 W. Madison St. CHICAGO, ILL.

"PEARL QUEEN"
KONCERTINOS

Padarytos Suvienyotose Valstijose yra ge-riausios, netik tone, bet ir išdirbima Atsisaukite į mūsų krautuves:
Phone Yards 1557
Reikalaujantiems katalogą duodam dyka
GEORGI and VITAK MUSIC CO.
4663 Gross Ave. arba
709 Milwaukee Ave.

4to ir 5to Procento
Pranciam vlietiam, jos mes skelb-
nam planus skelbimui ir pirkimui
ir ant laiki lengvų ir pirkimui
ištyg. Neskolink is klient, pakol
nekažinosi mūsų ištyg. Kreip-
tis tojaus!
JONO BARDZIUONO BANKA
2334 S. OAKLEY AVE.
Nampas 2361o pl.
Chicago, Chicago.
Telefonas Canal 1667.

WAUKEGAN, ILLINOIS
LIETUVIŲ TEATRALSKA DAINORIŲ DRAUGIA
Subatoje, Gegužio 20, 1916
LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 9th and LINCOLN
Rengia
TEATRA -- BALIU
Scenoje statoma 2-ju veiksmių komedija
"NEPADEJUS -- NER KO KASTI"
Sis veiklas statomas po vadovyte artisto A. Vitkausko.
Teatro pradžia punktualiskai — duris atsidarys 6:30, uždanga pasikels 7:30.
Lošimui pasibaigus bus "šokiai" iki velyvos nakties. Tikėty kaina 25 ir 50c.
Gerbiamoji publika kviečiama nepraleisti progos pamatyti gražų teatrą ir linksmai praleisti laiką. kviečia BENGJAL.

Antras Didelis Iškilmingas Piknikas
Parengtas
Dr-stės G. L. Karaliaus Mindaugio No. 1.
Kuris atsibuvo
Nedėl., 21 d. Gegužio-May, 1916
Chernaucko Darže, Lyons, Ill.
Pradžia 9-tą val. iš ryto
Inžanga 25c Porai

T ē m y k i t !
DYKAI! DOVANOS DYKAI! DYKAI!
Pėnyčioj, subatoj ir nedėlioj.
Gegužio 19, 20 ir 21 d., š. m.
Mūsų krautuvej randasi visokių vyrišku aprėdalu, vyrišku ir moterišku čeverkyju ir daugiausia įvairių daiktų.
Kviečiame atsilankyti į mūsų krautuve žemiaus nurodytu adresu, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti mūsų patarnavimu. Kas atsilankys per tris minėtas dienas ir pirs vertės \$2.00, ar daugiau, tas gaus labai gerą daiktą, reikalingą kiekvienam žmogui, vyrui ar moterei. Kviečia-me visus atsilankyti.
Yak
1747 So. Halsted str.

